

szekció. Ég kiadó
leatal és nyomda

Uj-Kolozsvár, St. Baron
3, Fop (Brassai-utca) 10

Telefon:
Mar. és kiadóhiv
877, 228 és 104

35. S. Sz. — — — 3181

Dl. Ramasetter Róbert
Budapest

Diszkrét 2. II. 8.

Egy szám ára pályas...
20 és vidéken is lej
Sokarsiben — — —

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában

Egész évre — — — 1050
Félévre — — — 550
Negyedévre — — — 290
Egy hónapra — — — 100

Az előfizetési ára „Föld”
címmel folyóirattal együtt
hav-ként 10 lejjel drágább

Csehszlovákiában

Egy hónapra — — — 40—
Egy szám ára — — — 2—

1923 Augusztus 28 Szombat

Uj-Kolozsvár * IX. évfolyam * 191 szám

5686. Elut 18

A kisebbségek világparlamentje

Dr. Ewald Ammende, az európai
kisebbségi kongresszus vezértitkára
írja ezt a cikket a kongresszusról a
„Neue Freie Presse”-ben.

Az, hogy a nemzeti problémák a mai
európai nyugtalanítók és elégedetlenségek leg-
főbb okai közé tartoznak, olyan tény, amelyet
mindjebb felismernek és amelyet a bécsi
nemzetközi Law Association határozatai is vi-
lágosan bizonyítanak. Ma már mindinkább fel-
ismerhetők, hogy azoknál a csoportoknál, amelyek
törszemelükől különváltak idegen államok-
ban élnek, a nemzeti érzés nagymértékben ki-
teljesedett és hogy elnemzetietlenedéről, de még
a kisebbségi csoportok nemzeti érzésének csök-
kenéséről sem lehet beszélni. Ennek követke-
ztében az a helyzet állott elő, hogy vagy egy
olyan módot kell találni, amely a nemzetiségi
kisebbségek külön kulturális életét az egyes
államok keretében szabályozza, vagy pedig
nyugodtan kell végignézni, hogy előbb-utóbb
újabb zavargások fogják megrázkódtatni a kon-
tinentust. A ma érvényben lévő gyakorlat, amely
ezt a rendkívül fontos kérdést egyszerűen el-
hallgatja és sok millió ember nemzeti elégedet-
lenkedéséről tudomást sem vesz, nemcsak, hogy
hamis, hanem egyenesen káros, mert ezt az el-
hallgatást csak addig lehet folytatni, amíg az
első explozió elkezdődik és Európa egyensúlya
megdőlg.

Az a kongresszus, amely most ülésezik
Gentben, az első utat akarja követni és meg-
akarja kísérni, hogy ezt a komplikált problé-
mát békés eszközökkel megoldja. A különböző
nemzetiségi csoportok képviselői azért jöttek
most össze, hogy a nemzetiségi csoportok
egyezőjogusítását nemzetközi szabályozás út-
ján végrehajtani próbálják. Az összejövetelt
mindenekelőtt az a felismerés hozta létre,
hogy a jelenlegi köép- és keleteurópai hatá-
rok megváltoztatására nem lehet számítani.
Ezeknek a területeknek a nemzetiségi any-
nyira összekeveredve élnek egymással, hogy
akárhogyan is húzzák meg a határokat, még
mindig millió és millió ember fog kisebbségi
sorsban idegen államokban élni. A kisebbsé-
gek bivatásos politikusi ezért azon a
véleményen vannak, hogy a nemzetiségi
kérdést soha sem fog lehetni megoldani anél-
kül, hogy ennek a problémának szakértőit és
édeskeletjeit közös munkára ne szólítsák. A
felismerésgeret, amely a kisebbségek vezetőire
nehezedik, hozta magával, hogy a jelenlegi
kongresszuson egy olyan platformot igyekeznek
teremtetni, amely lehetővé tenné, hogy a fenn-
álló államokon belül a nemzetiségi problémát
egyöntetűen rendezzék. Minden irredenta állás-
foglalást már előre kikapcsolnak, hogy ezzel is
bizonytágot adják az európai kontinens kon-
szolidálása szükségességének.

A nemzetiségi mozgalom széles európai
jellegét legjobban a mostani kongresszuson
részvevő csoportok különbözősége és számaránya
mutatja. Itt látjuk Csehszlovákia, Jugoszlávia és
Románia magyarjait, Spanyolország katalánjait,
Németország, Lengyelország, Litvánia, Lettország,
Románia és Csehszlovákia lengyeleit, Ausztria
szlovénjeit, Olaszország horvátjait és szlovén-
jeit, Észtország, Lettország és Lengyelország
oroszait, Csehszlovákia ruthénjeit, Lengyel-
ország fehéroroszait, Lengyelország és Románia
ukrajnaijait, Litvánia, Lettország, Észtország,
Csehszlovákia és Lengyelország zsidóit, Dánia,
Esztorzág, Olaszország, Magyarország, Ju-
goszlávia, Románia, Lengyelország, Cseh-
szlovákia, Litvánia és Lettország németeit
Németország dánjait, Észtország svédjeit,

Lengyelország litvánjait, Ausztria csehjeit és
szlovákjait, hogy az ezévi nemzetiségi kon-
gresszusban képviselt csoportok jelentősebb
jeit felsoroljuk. Ebből az áttekintésből kitűnik,
hogy az európai nemzetek többsége kisebbségi
sorsban él, ami magával hozza, hogy a kisebbsé-
gi kérdést nem lehet egyoldalúan megoldani,
minthogy abban csaknem mindegyik állam ér-
dekelve van. Olyan helyzet állott tehát elő,
amely a nemzetiségi problémát egész Európá-
ban új elrendeződés követelménye elé állítja.

A most ülésező kisebbségi kongresszus első-
sorban arra az álláspontra helyezkedett, hogy
az egyes nemzetiségi csoportok kulturális ki-
élésének jogát mindenütt elismerjék. A kon-
gresszus programja magában foglalta a nyelv-
szabadság biztosítását, a gazdasági egyenjogu-
sítást, az egyenlő állampolgári és választói
jogokat és természetesen a szellemi működés
szabadságát, valamint az egyes nemzetiségi cso-
portok és a mindenkori kormányok között
jelentkező konfliktusok szabályozásának kér-

Végleg megszakadtak a békitárgyalások az angol bányamunkásokkal

Katonai csapatokat vezényelnek a sátrájokban álló vidékekre

(London, augusztus 27. Az Uj Kelet tudóstírójától.) A „Daily News” jelentése szerint a
bányászok és a kormány közötti tárgyalások meghiusultnak tekinthetők, a lap szerint azért,
mert a kormány az a tette, hogy a bányászok nem tudnak új javaslatokat tenni. A bá-
nyászszövetség elnöke, Cook kijelentette, hogy a bányászok hajlandók tenni a munkát a régi
feltételek mellett. Cook szerint szó van arról is, hogy a bányavidékekre katonai csapatokat
küldjenek.

Megalakult az új görög kormány

Pangalos tábornokot Kréta szigetére vitték és ott kerül bíróság elé.
Cafolják az ellenforradalomról szóló bolgár híreket. György exkirály
mégis visszatér Athénba?

(Athén, augusztus 27. Az Uj Kelet tudóstírójától.) A politikai pártok vezetői megegyeztek
és így tábornok-kormány helyett polgári kabinet alakult Görögországban. Kondilis tegnap este
a köztársaság elnöke elé terjesztette az új kormány listáját. Miniszterelnök és hadügyminiszter:
Kondilis, igazságügyminiszter: Trandafilopoulos, a görög Nemzeti Bank kormányzója és pénzügy-
miniszter: Frossopoulos, belügy: Petimezas professzor, külügyminiszter: Argiropoulos jelenlegi
angórai követ. A többi tarcát is ideiglenesen ezek a miniszterek vezetik. A kormány tegnap este
letette az esküt és átvette hivatalát.

A fogoly Pangalos nyilatkozata

Pangalos tábornokot ma délelőtt megláto-
gatta felesége. Amikor az asszony elhagyta a
katonai kórház épületét, a néptömeg lelkesen
üdvözölte. A volt diktátort egyébként biztonsá-
ga érdekében Aegenia szigetről Kréta szige-
tetre internálták és ott is fogják bíróság elé
állítani. Elszállítása előtt engedélyt kapott,
hogy az újságíróknak nyilatkozatot adjon a
forradalomról. Pangalos kijelentette, hogy el-
van keseredve az államcsíny miatt, mert ke-
vés kivétellel, a mostani forradalom valamennyi
vezetője leghűségesebb munkatársa volt neki.
Éppen ezért nem hiszi, hogy az általános hely-
zetben változás álljon be. Tagadja, mintha a
diktatúrát állandósítani akarta volna Görög-
országban és rámutatott arra, hogy már csak
néhány hét választotta el Görögországot a
választásoktól. Nem sajnálja a bukását, mert a
nemzet üdvösségét fontosabbnak tartja min-
dennél.

Szaloniki fellázadt az új rezsim ellen?

Szétia, augusztus 27. A szalonikii helyőr-
ség hű maradt Pangaloszhoz és polgárháborút
kezdett az új kormány csapatai ellen. Hír szer-
int Xeres vidékén is véres harcok folynak a
két tábor között, tüzéséggel és repülőekkel.

Zongorázik? Hegedül?

Ha zeneművet gyorsan és pontosan
akar megkapni, úgy rendelje az or-
szág legnagyobb szaküzletéből —
Moravetz zeneműkiadótól, Ti-
misoara. Jegyzék ingyen 9

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik,
talán soha sem nyílik megegyezés annak lehe-
tősége, hogy a nemzetiségi kérdés rendezését
szabad megegyezés útján véghezvigyék. Ebben
az esetben már csak a brutális kényszer és
a fegyverekre támaszkodó hatalom lesz képes
Európa nyugalomát fentartani. Ez pedig olyan
állapot volna, amely a jelenlegi viszonyok kö-
zött nem lehet tartós.

déseit.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az euró-
pai kisebbségek vezetői a legkomolyabb szén-
dékkel fognak hozzá ahhoz, hogy a nemzeti-
iségi összeütközések katasztrófáját Európa feje
felől elhárítsák. Ha ez a kísérlet most elbukik

békés érzelmeit hangoztatta Olaszországgal szemben, kijelentéseit tulságosan kihívóknak tartják ahhoz, hogy Mussolini azokat szó nélkül elviselje. Aggodalmak merültek fel, hogy Görögország és Olaszország között könnyen konfliktus támadhat.

Belgrád, augusztus 27. Athéni távirat szerint valószínű, hogy György exkirály a napok ban mégis visszaérkezik Görögországba.

A modern szociológia apja

David Hume halálának 150 éves évfordulójára

Százötven éve, hogy meghalt Hume. A történet távlatában ma már kétségtelenül eldöntött tény, hogy a VIII. század egyik legnagyobb gondolkodója volt, sokoldalú és alapos, olyan kritikai vénával, amely a politikai és filozófiai eszmék világában örök helyet biztosít számára. Ez a százötven évvel ezelőtt elhunyt tudós megalapozója volt egy tudományának, amelyet valójában csak most, néhány évtizeddel ezelőtt kezdtek kultiválni és amely a tudományok világából már régen a politika elméleti és gyakorlati világában vert gyökeret. David Hume volt az első nagy látókörű szociológus, aki, jóllehet nem állított föl zárt államtudományi rendszert, nem alkotott önálló gazdasági szisztémát, mindössze esseyket írt az erkölcsről; a politikáról és az irodalomról, mégis őt kell tekinteni a modern társadalomtudomány apjának. Az ő idejében olyan elméletek hatották át a társadalom jobbait, amelyek a két nagy angol forradalomból nőttek ki: A tory és a whig forradalmi és ellenforradalmi pártok elgondolássából. A tory a királyság Isten kegyelméből való teóriáját állította fel, míg a másik párt a nép és uralkodó közötti szerződés szigorú elvét vallotta. Eszerint ha valamelyik állami hatalom nem teljesíti kötelességét, akkor vele szemben a forradalom teljesen jogosult.

Hume mindkét teória ellen élesen állást foglalt. Az isten kegyelméből való királyság hívei, tudvalevőleg, bármily felkelést istenkáromlásnak deklaráltak. Ezt Hume ad absurdum vitte és kimutatta, hogy ilyen alapon minden, a királytól nyert hatalmasság tehát közzhatóság elleni felszólítás, vagy kritika istenkáromlás. Elesszátirával támadta meg ezt a teóriát, de nem kevésbé ellenezte a másik végletet, itt azonban már történeti és pszichológiai érveket vetett harcba.

David Hume be akarta igazolni, hogy a történeti államok létrejöttüket egyáltalán nem köszönhetik kölcsönös szerződésnek, ami a nép és uralkodó között létrejött, hanem az államhatalom uzurpáció, vagy pedig hódítás útján jött létre. A történelem minden ténye megcáfolja, mint természetellenest a szerződési elméletet. Hume számára az állam, szemben az akkori felvilágosult elemekkel, nem egy mesterséges gépezet, amit tetszés szerint megváltoztatni lehet. Az állam maga valami létrejött alakulat, egy szerves képződmény, a politikai uralom pedig szokásjogon és tradícióra alapul. Pontosan kimutatta, hogy az államokat nem a bölcsesség kormányozza, hanem az autoritás.

Hume szerint az államban egyesült emberek lélektani diszpozíciója a gyökere az állami tekinthetőségnek. Eszerint tehát a közvélemény egyik alapvető tényezője az állam. Minden emberi közület célja a szocialis közhasznúság, azonban jogrend nélkül egyetlen társadalom sem tud fennállani.

Abban is különbözik Hume korának filozófusaitól, hogy a törvények keletkezését is más-kép magyarázza. Szerinte a törvényeket nem egyetlen ember hozta létre, hanem egész generációknak a műve ez, amely tapasztalat útján állandóan korrigálható. Ebben az értelemben Hume konzervatívnek is mondható.

Közgazdasági munkássága a pénzügyelméletre, a külügyi kereskedelemre és a kamatláb-teóriáknak ismertetésére szorítkozott. A pénz vásárlóerejét annak minőségétől teszi függővé. Meggyőző módon mutatta ki, hogy a közgazdasági mérlegteória, ami akkor divatban volt, mennyire hamis és beigazolta tudományos módszerekkel, hogy a nemzetek boldogulása és meggazdagodása nem függ a versengés mérvétől és kölcsönös megállapodásoktól, hanem a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok istápolásától.

Elsőinte ő is a mérsékelt vámvédelem híve volt, később azonban a szabadkereskedelem elvét vallotta. Ő volt az, aki a mai időkben

annyira félreértett elvét állította föl, hogy a népek versengése erősen hozzájárul a munka általános intenzíválásához. A szabadkereskedelemtől szóló teóriájának koncepcióját mégsem vontá le, ezt fiatalabb kortársa Adam Smith tette meg. Hume nemcsak a merkantilizmus teóriáját utasította vissza, hanem a pénz mindenhatóságát is. A gazdaság és államhatalom igaz alapjait a munkában látta. A phisokra-tákkal szemben, akik tagadták a kereskedelem produktívitasát, Hume azt vallotta, hogy a kereskedelemnek a nemzetek és a világ gazdasági életében fölbecsülhetetlen szerepük van.

Korszakos megállapításai vannak Hume-nak arról a kölcönösségről, ami egy ország gazdasági és kulturális fejlődéséhez a gazdasági élet

Amerikai bányarobbanás, ahol a rendőrség sortűzet ad a szerencsétlenség áldozataira

(Newyork, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A johstoni bányaterületen lévő Olymes-bányában robbanás történt 400 méternyire a föld alatt. A robbanás következtében három tárná beomlott. A bányákban dolgozó 68 bányász megmentése reménytelen, mert a tárnák lejárata husz méter magasságban kötörmelék fűdi. Eddig 33 holttestet hurta ki a romok alól. A bánya körül óriási a pánik Nők és gyermekek jajveszékének. A rendőrség kétfegyverrel volt kénytelen használni, hogy a rendet helyreállítsa. Négy asszony súlyosan megsérült.

Rosenberger-Rimon-Gyalui-Nadler-Enache...

Névvásár a Monitorul Oficialban

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egyébként száraz és szürke hivatalos lapnak, a „Monitorul Oficial“-nak, vannak szórakoztató rovatai is. Imaen tudjuk meg az ember nemcsak azt, hogy melyik ellenségének vagyona fölé tette meg a dobát, de azt is, hogy ha régen látott jóbarátjával találkozik, milyen néven szólítsa meg, hogy valahogy meg ne sértődjék. A „Monitorul Oficial“ mindennap tele van névváltoztatási kérekkel. Sokszor volt olyan jó konjunktúrája a névváltoztatásoknak, mint éppen most. Az emberek mint valami rossz batyut úgy higgálják el uton utfélen spjuk ói ösödött családi neveiket, mert a román névváltoztatási törvény mindenkinek lehetővé teszi, hogy olyan névvel élje le az életét, amilyennel éppen akarja.

A régi Magyarországon a névváltoztatás voltaképpen névmagyarosítás volt és kizárólag az elmagyarosítás szolgálatában állott. Egy koronás bölcséért mindenki eldobhatta idegenül csengő nevét és felvehette érte rendszerint egy olyan magyar nevet, amelyről már mesziről ordított az egykorosa. Romániában másképp van. A névváltoztatás nem jelent névmagyarosítást, a hivatalos lap hasábjain keresztül hasul csereberélgetik a neveket, idegen neveket románokkal, román neveket idegenekkel váltanak fel, néha az egész változtatás csak egy szótag, amely előkelőbb hangzást ad a már megunt családnevnék. A névváltoztatásokat a legkülönbözőbb szempontok irányítják. A hivatalos lap legutolsó száma egy egész csoportra valót közöl a névváltoztatási kérésektől, amelyek így egymás mellett felérnek egy kisebb igényű szociográfiai tanulmánnyal.

Itt van mindjárt a bacau Rosenberger Josif ur, aki arra kér engedélyt, hogy Rosenber-nevet Roman-nal cserélje fel. A kolozsvári Rosenberger Sándor ur ugylátszik szolidáris bacau rokonával, ő is sutba dobja a Rosenberger nevet, de azt a Gyalui névvel akarja felcserélni.

Amíg így a bacau Rosenbergből Roman, a kolozsvári Rosenbergből pedig Gyalui lesz, a bukaresti Josif Rosenthal ur Rimon-ra kéri változtatni a nevét. Ő galutnevét nem azért dobja el, hogy egy másik galut-nevet vegyen fel, hanem azért, mert ősi héber nevet választott magának. És nincs is rossz ízlése, mert Rimon héberül gránátalmát jelent.

Megvan ennek a névváltoztatási rovatnak a maga romantikája is. Egy román lakos, Marcu Croitoru akinek neve egész szabályos romansággal cseng, ugylátszik rájött arra, hogy valamelyik nagyapját még Nadlernek hívták és most azért eszedzik, eszedések meg, hogy Croitoru helyett ismét Nadlernek nevezze magát.

Valószínűleg ilyen indok hajtja a két dési Farkas is, Farkas Györgyöt és Farkas Ferencet, akik szintén a hivatalos lap mai számában kérik a belügyminisztert, hogy Farkas nevüket Müllerre változtassák vissza.

27 leierterős férfi harisnyát, 57 leiert sportharisnyát, és 77 leiert selyem harisnyát árusít SIPOS, Cal. Reg. Ferdinand 8.

és kulura között fennáll. „Egy olyan kr, amely nagy bölcselőket, tábornokokat és költőket hoz lére, az fölmutathat számos ügyes szövömmestert és hajóépítőt.“ Hume a legakóbb néposztályok gazdasági helyzetének javítását követelte és hangsúlyozta, hogy a gazdasági életben érvényesíteni kell az erőc i momentumot. Ideálja volt a szabadállam egy erős, jól szituált közeposztálya.

(Newyork, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A johstoni bányaterületen lévő Olymes-bányában robbanás történt 400 méternyire a föld alatt. A robbanás következtében három tárná beomlott. A bányákban dolgozó 68 bányász megmentése reménytelen, mert a tárnák lejárata husz méter magasságban kötörmelék fűdi. Eddig 33 holttestet hurta ki a romok alól. A bánya körül óriási a pánik Nők és gyermekek jajveszékének. A rendőrség kétfegyverrel volt kénytelen használni, hogy a rendet helyreállítsa. Négy asszony súlyosan megsérült.

Rosenberger-Rimon-Gyalui-Nadler-Enache...

Névvásár a Monitorul Oficialban

A bukaresti Moritz Avram igazán nem kér sokat, csak négy betűt. Szerényen megelégszik, ha Avram helyet ezentul Avramescu-nak fogják hívni. Frojmovits Mejlach, aki szintén Bukarestben lakik, már nagyobb igényeket támaszt. A nem tetsző Frojmovits név helyett, istentudja miért, a furcsa hangzásu Farnichy nevet választotta. Lehet, hogy valamilyen regényben olvasta ezt a nevet éppen úgy, mint a szintén bukaresti Avram Papi-r, aki a romantikus hangzó Armand névvel kívánja megto-dáni a köznap Papi-er nevet. Ilyenformán Avram Armand Papi-ernek fogják hívni, ha a belügyminisztérium is úgy akarja.

A rimnicul-sarati Damiru M. Tiganus talán meguata, hogy cigányoknak csufolják és azért kéri a szépen hangzó Margaritascu nevet.

Akadnak persze sokan, akik román névvel akarják elleplezni faji hozzátartozásukat. A zsidó Leiba Hersch például Cerbeanu akar lenni, a görög Stellan Enache pedig Georgescura kívánja átváltoztatni nevét, de ugyanakkor Simba Burah a héber Sagall-t választja a Burah helyett.

Nos, azt nem lehet eltagadni, hogy egészen érdekes vásár ez, amelynek vásárcsarnoka a hivatalos lap. Van, aki nem sok becsületet hozott régi nevére és most azért keresgél valami újat, vannak, akiknek csupán a szép érzékét sérti a régi név, de a legtöbben mégis nyílt színvallásnak szánják a néveserét. Ebben a nyílt színvallásban igen figyelemreméltó, hogy a zsidók közül sokkal többen akadnak, akik férfiasan zsidó nevek után nyulnak, mint olyanok, akik érthetetlen rövidlátásból román, vagy magyar nevekkal kendőzik el zsidó mivoltukat.

Hölgyek figyelmébe

ajánlom, hogy arc és kézfinomításra csak a teljesen ártalmatlan

AMO krém és kozmetikum

AMO pordert és szappant használják.

Egyvetlenegy

szertárakban és drogeriákban Dr. Kohn Gyula - Cluj.

szertárakban és drogeriákban Dr. Kohn Gyula - Cluj. A bukaresti Moritz Avram igazán nem kér sokat, csak négy betűt. Szerényen megelégszik, ha Avram helyet ezentul Avramescu-nak fogják hívni. Frojmovits Mejlach, aki szintén Bukarestben lakik, már nagyobb igényeket támaszt. A nem tetsző Frojmovits név helyett, istentudja miért, a furcsa hangzásu Farnichy nevet választotta. Lehet, hogy valamilyen regényben olvasta ezt a nevet éppen úgy, mint a szintén bukaresti Avram Papi-r, aki a romantikus hangzó Armand névvel kívánja megto-dáni a köznap Papi-er nevet. Ilyenformán Avram Armand Papi-ernek fogják hívni, ha a belügyminisztérium is úgy akarja.

vilnaiak slágtardarabja

Szombaton este tünne... A Magyar Szín... óják Solam Alejchem, ... alálának tízéves forduló... uzein a Jid" című sike... p delután a „Dabuk... Mabu“. Ez a darab, ... egébbesör adtak, a m... gyüttese nisorán is sze... és egy bar léha köm... A ravasz és kspzi bartu... egy réger pincér, egy f... örül, mint éjjeli bogar... kikának, lebzselnek a... egy elzúldott leányzó, e... tuált, egy szerződésn... segő és feil-gék közöt... zezegs ügyvéd és még... ettje a társadalomnak.

A szerző megmutatj... mai kor életküzdelmé... szertü torzítók (z, am... en ember lát meg, a... zon tőri a fejér, hogy... z egészen elohd... pénzt „kivágni“.

Addig okosodik, a... t, miként I husen h... mbereknek kétségbeé... gát, vagy a zunk... zertett zabolátlan mu... ott a na Missis pi vizez... pokoli ötlete tengelyre... ppen a viz szét helyez... zés és jeleni, hogy a... jzaka feltörték és n... gyan kissé magasan... het változatot, ha a... fog valakit, de elő... Mint egy bárkában,

zrés vesz erőt minden... nics értelme a pénzr... kálisanak, menjen ki... nációkat, ha lehet val... en; minden pénz rend... a fiskálist, a rossz nő... zsgős üvegek durran... rüljön a néhány óra... érkezése, a megsemm... neki. A közös halál go... ériség virágzik ki a b... bárkájában lehetett ann... Mert itt a négerrel öle... tukar, a haszonleső és...

A szeretet és félele... jszaka. Ahogy azonban... hat a valóságot, mi... idertit a fiskális fur... lissáipi vizsgálás körü... emberi életben, mint e... an a maga helyére: k... oságok, harag és bö... avaszag ömlik vissza... zkte. Így mutatja a... s életet.

A darab, amely eg... nékával, táncos és jó... zszódik be.

A darabban a C'Na... títánó jellemzieség fog... Takó, Frasey keresked... tulajdonost a kitűnő h... zínészt Weizlitz, Cha... züllött énekesnőt M... o'ri.

Hétfőn bucsuznak Erdélyől a „Szomorúsé... an. Ez a tudat a hang... ájdalmas tónusával fog... hogy elhagynak bennü... ..

Meghílésnél, n... degfájda'maknál, ... hóhr természetes „Fer... des gyomor- és bélma... rostanárok véleménye a... z hatása gyors, kelle... ható gyógyszerárakba... zletekben.

yát,
és
nyát
rdi-
l

n kr,
költő-
ügyes
galeob
vítását
adást
nomen-
y erő,

ízet

vó Cly.
három
nak le-
k alól.
g kézi-
ulyosan

em kér
légsik,
ak fog-
tén Bu-
ket tá-
helyet,
ermély
ven re-
y, mint
a ro-
kivánja
lyenfor-
hívai,

nuu ta-
és azért
vet.

n nével
ukat. A
u akar
Georges-
gyanak
laszija a

y egészen
rnoka a
letet ho-
el valami
érzékét
gis nyilt
ebben a
tő, hogy
ak, akik
mint olya-
mán, vagy
volutat.

be

omi-
atlan

y
fino-

eriká-
yula

r már mos
Pa'ez tina-
Uj Kelet
203 lej.

Özönvíz

Vilnaiak slágerdarabját először Kolozsváron adják

Szombaton este ünnepe lesz Kolozsvár zsidó vilnaiak. A Magyar Színházban a vilnaiak előadását Solum Alejohem, a nagy zsidó humorista vilnaiak tízéves fordulójára alkalmából a „Schwer sein a Jid“ című sikerült vígjátékát. Vasárnap délután a „Dibbuk“ megy, este pedig a „Mabul“.

Es a darab, amelyet a vilnaiak a színházban adtak, a moszkvai héber színház előadására is szerepel. A három felvonásos műsorán is szerepel. A három felvonás egy bar léha környezetében játszódik le. A ravasz és kispai barátidőros szerepel benne, egy réger pincér, egy feltört lörze ügynök, aki mint éjjeli bogarak a gyertyafény körül jár, lebeszélnek a bar ofra nyomorultjai, egy elszármított leányzó, egy nyilántartott prosztor, egy szerződésnélküli színész, egy fehérgő és felelős között járó földaláló, egy régegyes ügyvéd és még néhány száználmas kivételje a társadalomnak.

A szerző megmutatja ebben a környezetben a mai kor életközelmét. Egészen különös és szórakoztató kör az, amit legprecízebben egyetlen ember lát meg, a szültött ügyvéd, aki egyre többre tör a fejér, hogyan lehetne még ebből az egészen előhód társaságból is valami kivitágní.

Addig okosodik, amíg megtalálja a módját, miként lehetne hasznosítani ezeket az embereknek kétségbeeséstől támadt elromplott, vagy a munkaelőtűl nyereségekbeleszett zabolástlan mulatni vágyását. A barátság a Missis pi vizesére közelében és a fiskális köllölete tengelyére — hogy ugy mondjuk — éppen a víz szét helyezte. Bort a mulatozók és jeleni, hogy a víz és körül gátak az emberek feltörték és nincs mankává. A kar egyan kissé megasan fekszik, de sorsán nem lehet változtatni, ha a biztos pusztulás késmi fog valant, de eljő, egész határozottan.

Mint egy bárkában, olyan boldog együttetés vesz erőt mindenkin. A gazdagok számára nincs értelme a pénznek, odaadják a mohó kábilának, menjen ki, szerezzen újabb információkat, ha lehet valami alkalmatosságot bérelni; minden pénz rendelkezésére áll. Esítatják a fiskalist, a rossz rököt, a csepürögöt, a négerit, a szegős üvegek durrannak, mindenki igyek és utáljon a néhány órának, amit a közös halál várkozása, a megsemmisülés előtt a Sors juttat neki. A közös halál gondolatában olyan testesség virágzik ki a barban, mint amilyen Noé bárkájában lehetett annak idején. Talán nagyobb. Mert itt a négerrel ölelkezik össze a kapzsi, a hákar, a haszonleső és cinikus barátidőros.

A szerzetet és főlelem mómorában telik az életük. Ahogy azonban kivilágosodik és látni lehet a valóságot, minden visszafordul. Mert a földet a fiskális fufangja. Nincs özönvíz a földi vizesse körül, hanem maubul van az emberi életben, mint ezült. Visszalendül minden a maga helyére: kis artisták és nagy gonoszságok, harag és bosszú, szemérmertlenég és a szeszadg ömlik vissza megint az emberi szívebe. Így mutatja a darab a Halál, a Békét és a Életet.

A darab, amely egyébként is tele van művészi ával, táncos és jékedvel, az élet táncával játszódik be.

A darabban a C'Nail ügyvédet Alex Stein, a hírnév jellemzője fogja játszani, a börtöst H. Stein, Frasey kereskedőt Samuel Iris, a barátidőrosot a kitűnő humoru S. Natan, Hughes barátot Weizlitz, Charlyt, a régerit I. Kamen. Szültött énekesnőt Mirjam Orleka fogja ábrázolni.

Hátfőn bucsuznak a vilnaiak Kolozsvártól és előadását a „Szomorúságunk éneke“ című darabban. Ez a tudat a hangulatos darab színeit az őzalkalmas tónusával fogja gazdagítani. Bizony fíj, hogy elhagynak bennünket. (Ez. i.)

Meghülésnél, náthánál, torokfájásnál, szaggatásnál naponta fél liter természetes „Ferencz József“ keserűvíz rendszeres gyomor- és bélmozgást biztosít. Egyetemi orvosok véleménye szerint a Ferencz József hatásos gyors, kellemes és megbízható. Kapcsolható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerárakban.

Kivégezték a Kemál elleni összeesküvés négy fővádloztját

Négy vádlottat száműzésre ítélték, a többieket felmentették

(Angora, aug. 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Három heti izgalmas tárgyalás után befejeződött a Kemál-elleni második összeesküvés pör. A tegnapi tárgyaláson a vádlottak szólaltak fel. Djavaid hosszabb beszédben ismertette miniszteri és politikai működését, hangoztatva ártatlanságát. Ezután a bíróság visszavonult ítélelhozatalra. Délután öt órakor hirdették ki az ítéletet. Négy vádlottat, névszerint Djavaidot, dr. Maxim volt minisztert, továbbá Nailt, és Hilmit, az ifjútörökök pártjának két tükárját halálra ítélték. Két külföldre szökött politikust, Reu bej a volt miniszterelnököt, Habdie církáló egykori parancsnokát és Rahmi kormányzót örökös politikai száműzésre ítélték. Száműzték még két távollévő vádlottat meg nem határozott időre. A többi vádlottakat, szám-

szerint negyvenet, felmentették. Ezeknek egy részét a tárgyalás tartama alatt szabadlábra is helyezték.

Az ítélet kihirdetésénél török szokás szerint a négy halálraítelt nem volt jelen. A bíróság a halálos ítéletet azzal indokolta, hogy Djavaid és társai részt vettek a Kemál pasa ellen szőtt személni összeesküvésben.

A törvényesek halálos ítéletét tegnap éjjel a fogház udvarán végrehajtották. A kivégzés ugyszólván titokban ment végbe alig néhány órával az ítélet kihirdetése után. Nézőket nem engedtek a kivégzés színhelyére. Törökországban a kivégzések híre rendkívül nagy izgalmat keltett a sz egész országtan zavargásoktól tartva.

Spanyolország hivatalosan bejelentette igényét Tanger mandátumára

Franciaország szerint ez a kérdés nem tartozik a Népszövetség elé. Leyques tengerészeti miniszter szerint a francia flotta felveheti a versenyt bármely nagyhatalom hajóhadával

(Páris, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Briand külügyminiszter tegnap folytatta a Népszövetség genfi ülésével kapcsolatos tanácskozásokat. Von Hoes német követen kívül Zuncne Deleon spanyol követet, Filip angol ügyvivőt és Zelenszki lengyel külügyminisztert fogadta.

Ma este hivatalosan jelentik, hogy Spanyolország Párisba, Londonba, Rómába és Washingtonba körjegyzéket küldött, amelyben hivatalosan preklározza Tangerre vonatkozó igényeit. Spanyolország Tanger fölött népszövetségi mandátumot követel. A francia kormány felfogása szerint ez a követelés teljesíthetetlen, mert a tangeri kérdés nem tartozik a Népszövetség hatáskörébe. A népszövetségi alapszerződés szerint a Népszövetség csak olyan területek mandátumával rendelkezik, amelyeknek gyarmati és területi viszonyait a világháború megszüntette és amelynek saját lakossága nem képes az illető ország igazgatásáról gondoskodni.

betett, mert a francia arzenálok a szövetségek rendelkezésére állottak, de ma már a francia haditengerészet az újjászülés jeleit mutatja.

A tengerészeti miniszter elmondotta még, hogy első tengerészeti programját 1920 februárban terjesztette a kamara elé, azóta már több más program került a Ház elé és nagyrésztet már végre is hajtották. Az utolsó két hónapban új tengerészeti programot dolgozott ki és a kamara 19 egységtől álló új hajóraj építését határozta el. A fiatal francia tengerészet, amely nagyrészt nyolc tízezer tonnás elsőosztályú cirkálókból és torpedórombolókból, 2400 tonnás torpedóhajókból és tengeralattjárókból áll, ma zárt egységet alkot és felveheti a versenyt bármely nemzet hajóhadával.

Kamenevet az orosz vezérkar főnökévé nevezték ki

(Moszkva, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Soff népbiztost, a vörös flotta parancsnokát, a forradalmi haditénés tagját, felmentették állásától és helyére Muklievet, a légi haderők volt helyettes parancsnokát nevezték ki. Ugyancsak nagyfontosságú változás történt a szárazföldi hadseregénél is, amelynek vezérkari főnökévé Sergej Kamenevet, a forradalmi haditénés tagját és a vörös hadsereg eddigi főfelügyelőjét tették meg, míg Kamenev helyét Levicseff, a katonai kormányzó eddigi főnöke foglalta el.

kezőnek sikerült hozzájutniuk egy bizalmas körlevélhez, amelyet Zinovjev küldött szét, amikor a politikai osztály tagjai közül kirekesztették. A körlevél többek között a következőket mondja: „Amivel Lenin tartott, az bekövetkezett. Tanulj vagyunk a párt elfajulásának. Az orosz proletáriátus hiába ontotta véré, a kommunizmus csak arról való, hogy külföldön alkalmazzák, míg a párt kebelében minden erről szóló eszmecsere mosolyt kelt. A munkások, a parasztok és a vörös hadsereg borzadva látják a kommunistapárt többségtől folytatott hipokrita játékot, miután a párt hagyományaival és elveivel szakított. Ezek a tömegek nyugodtan kérdezik, hogy miért kellett lerombolni a régi rendszert, hogy most már rosszabb részeit állítsák vissza. Az elfajulás és a rohadás olyan mélyen hatol szervezetünkbe, hogy a helyzet megmentésére elkerülhetetlenek a különféle intézkedések. Ha tovább feszítik a húr, a szovjetépület összecmlik és maga alá temeti a pártot.“

Az orosz vezérkarnál és a flottánál bekövetkezett változások kétségtelenül azokra a zavargásokra vezethetők vissza, amelyek az orosz telpolitikában és a harmadik Internacionálé kebelében legutóbb lejájtottak. Tudvaleő, hogy a Zinovjev-Trochijkampány alkalmából a tengerészet fellázadt és az odeszai flottánál súlyos zavargások játszódtak le. A flotta parancsnokát, Soff népbiztost, minden valószínűség szerint ennek a kizidának a retorziója képen helyezik most el a flotta éléről. Az a tény pedig, hogy a szárazföldi vezérkar főnökét Kamenevet nevezték ki, azt bizonyítja, hogy a jelenlegi Stalin rezsim olyan embert akar tudni a vörös hadsereg élén, aki a jövőben minden ellenforradalmi megmozdulást, legyen az akár bel- vagy jobboldali, csírájában elfojt.

Zongorák olcsóbbak lettek!
Sikerült egy bécsi zongorarakárt előnyösen megvennem, amíg a készlet tart, lezállított áraz.

Sternberg — Oradea
Bulevardul Regale Ferdinand 14. 8

Moszkva, augusztus 27. [Szovjetkírókkel érint-

Befejezés előtt a genfi kisebbségi kongresszus

Dr. Schiemann rigai professzor előadása a kisebbségi népszövetségről

(Genf, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentette az Uj Kelet, hogy tegnap megnyílt Genfben az etnikai kisebbségek nemzetközi kongresszusa. A genfi kongresszus programján hat főpont szerepel. Ez pedig: a kulturális szabadság biztosítása, a nyelvkérdés rendezése, a gazdasági egyenjogúsítás biztosítása, az állampolgársági, a választójogi kérdések és végül a kisebbségek és a kormányok közötti konfliktusok szabályozása.

A kongresszus ülésén részt vesznek Európa összes kisebbségei a romániai zsidókon és a magyarországi tótokon kívül. A magyarországi szlovákok — bár meghívást kaptak — mégsem mentek el a kongresszusra, mert nem tartják magukat kisebbségnek, hanem szlovák anyanyelvű magyaroknak.

A kongresszus tegnap behatóan foglalkozott a kulturális autonómia kérdésével. A hozott határozat ismételtén követeli a kisebbségek számára azt a jogot, hogy a nemzeti kulturájuk

megőrzésére nyilvános jogu társaságokat alakíthassanak, melyeket az állam anyagiakkal is támogatasson. Ezeknek a szövetségeknek tagjai pedig az állam hatóságai részéről semminemű kezeletlenségnek kitéve ne legyenek.

Az első napon igen nagy feltűnést keltett dr. Schiemann Pál rigai egyetemi tanárának előadása a népközösség és államközösség együttműködésének problémájáról. A legfontosabb feladatot annak az új rendszernek a megteremtésében látja, amely ennek a két társadalmi életformának aurlódás nélküli együttműködését valóban biztosíthassa. Ez a fejlődés megteremtése az egységes Európát élelhetővé tenné minden európai háborút. Mivelhogy a Nemzetek Szövetsége mai összetétele mellett a legjobb sivatartat is alkalmatlan erre, a kisebbségek népszövetségének kell e téren kezdeményező munkával fellépnie.

A genfi kongresszus holnap valószínűleg véget ér.

A német fajvédők és kommunisták együtt szavaztak Németországnak a Népszövetségbe való belépése ellen

(Berlin, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A külügyi bizottság esütörtökön fejezte be a Stresemann expozéja felett megindult vitát, amely főleg Németországnak a Népszövetségbe való belépésével, továbbá az Eupen és Malmédy területekre vonatkozó kérdéssel foglalkozott. A kommunisták azt az indítványt tették, hogy a bizottság szorgalmazza a birodalmi gyűlés plenumának összehívását oly célból, hogy a birodalmi gyűlés utasítsa a kormányt a Népszövetségbe való belépésre vonatkozó javaslat visszavonására. A kommunisták indítványa mellett a kommunistákon kívül a fajvédők és a német nemzetiek szavaztak. A többség az indítványt elutasította. Berlinben azt hiszik, hogy Németország felvétele a Népszövetségbe simán fog menni, miután a tanácsotagságra vonatkozó bonyolult kérdést előreláthatólag kompromisszummal intézik el. Spanyolország remélhetőleg lemond a tanácsotagságra bízott igényéről és a tanácsi ügyben talál rekompenciára. Spanyolország visszavonulása után Lengyelország sem ragaszkodhat mereven eredeti álláspontjához.

Az amerikai bevándorlás korlátozásának következményei

Románia kvótája már két évre van előre kimerítve. Munkáshiány mutatkozik az amerikai iparban. Japán új területeket keres emberföldölésének elhelyezésére

(Newyork, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Alig két hónappal ezelőtt nyitotta meg kapuit Amerika az 1926-27 évi kvóta bevándorlóinak és legtöbb ország már ki is merítette a ráeső kvótát. Romániában például, amelynek évi kontingense 6300 ember, már eddig 13 ezren jelentkeztek vizumért, vagyis 1929 júliusáig az ujjonnan jelentkezők nem számíthatnak arra, hogy kijussanak. Ugyanez a helyzet a többi kelet-európai országokban is. Sokan azonban főleg gazdasági, vagy politikai okokból nem tudják kivárni, amíg rájuk kerül a sor és a legkülönbözőbb jogcímenek, vagy kerülő uton igyekeznek amerikai földre jutni. Az ilyen beárvágás azonban azzal a veszedelemmel jár, hogy azt, akiről kiderül, hogy szabálytalanul került az Egyesült Államokba, könnyörtelenül száműzik. Ez a szomorú sors érte azt a néhány száz oroszországi zsidót, akik bevándorlási engedély nélkül vándoroltak be és most vissza akarják őket toloncolni Oroszországba. Valószínű azonban, hogy kiutasításukra mégsem kerül sor, mert Amerika és Oroszország között még mindig nem állott

belyre a diplomáciai összeköttetés, tehát arról sincs nemzetközi megállapodás, hogy mi történjék az ilyen emigrálókkal, akiknek segítségével van a törvény is, mely szerint azokat a külföldieket, akik engedéllyel, vagy engedély nélkül már öt éve Amerika területén élnek, nem lehet kiutasítani.

A bevándorlás megnehezítése eredetileg az amerikai munkásérdekek védelmére történt. Ma már azonban az a helyzet, hogy a nagyobb amerikai vállalatoknál fokozódó munkáshiány érezhető. Különösen vonatkozik ez a vasutakra, amelyek pályafentartó munkásaikat főleg a bevándorlókból szerzik be. A munkáskereslet következtében a vasutak olyan munkásokat, amelyeket csak megfelelő szezonban szokás elvételni, akkor kénytelenek végrehajtani, amikor munkásokat kapnak.

De van az amerikai kvótarendszernek egy sokkal érdekesebb következménye is. Tudva levő, hogy a bevándorlás korlátozása elsősorban a japánok ellen irányul, akik az utóbbi években feltűnően nagy tömegben lepték el az Egyesült Államokat és uőérhetetlen konkurenciát jelentettek a többi nemzetiségű munkásokra. Japánnak minden törekvése eredménytelen maradt, sőt majdnem háborus konfliktusba is keveredett Amerikával hogy hatályon kívül helyeztesse a megszorító intézkedéseket. A tokiói kormány végül is belátta, hogy emberföldölését más uton kell elhelyeznie. A japán külügyminisztérium egyik vezetőtagjának kijelentése szerint Japán nem igyekszik többé olyan helyre küldeni embereit, ahol nem látják őket szívesen. Ezen területek közé tartozik elsősorban az Uaió, továbbá Kanada és Ausztrália. A jövőben Formosa, Hokkaido és a többi szigeteket akarja kolonizálni Japán.

Figyelem!

Aug. hó 15-én megnyílt Clujon Renner palotával szemben levő „Parisien” szálloda ארטה. כשר

étterme.

Izletes konyha! Szolid árak! Pontos kiszolgálás! Abonások elfogadtnak! Reggeli és uzsonna is kapható.

Albert Samuelinó vezetésével Kiszolgáló leányokat keresünk!

Kövér ember — beteg ember

Az elhízás, vagy a túlságosan nagyotnó táplálkozásnak, vagy — mint általában mondani szokás — hajlamlak a következménye.

Ez a következtetés azonban nem minden esetben helytálló, sok esetben még más okok is szerepelnek, mint az elhízást előidéző faktorok. Ilyen a meleg leadásának csökkenése, kevesebb munka, produktó stb. Az elhízás nem minden esetben kiítható csupán szépséghibának, mert hiszen nem is lehet szépséghiba az, ami az egyének idősebbé válik, az egyének kora szerint változik, sőt némileg a divatnak is alá van vetve. Az elhízás beteges jelenség. Az egyes szervek a zsírfelhalmadás következtében funkciójukban akadályoztatottak vagy teljesen munkaképtelenné válnak. A test belsejében a vérkeringési szervek és körtük főleg a szív azok, amelyek az elhízás által működésükben zavartatnak. A szív működését a test i magyarázások azonban befolyásolják. Ha egy elhízott ember és egy normális egyén egyforma munkát végeznek, úgy az elhízott hátróztatottabb munkát végez, mint a felesleges zsírmennyiségnek a hozzájárulása már amugy is egy bizonyos erő- és izommunkát követel. Az elhízás általában is nagy érve zedőleges akadályokat jelent, hogy egy korlátolt erővel rendelkező ember az okozója, amiáltal az erőtlen munkásokból válnak. Az elhízás a tudományok és nagyfokban károsan befolyásolja mivel a felhalmozott zsír a rendszer légszét akadályozza.

Az elhízás szorosan kapcsolódik az emésztőszerveknek a megbetegedéséhez, igen gyakori az elhízottaknál a hátrányosság, talpasuladás, köszvény és az elhízás által a nem szervek is szenvednek funkciójukban. Előírás, álmatlanság, mindenféle és szellemi munkához való kedvetlenség, apát szoktak az elhízásnak gyakori következményeik lenni.

Ezért igen ajánlatos a soványító kúra alkalmazása. Az ilyen kúra az embert megszabadítja a fenti kellemtelenségeitől, különösen, ha teljesen árthatatlan, jól megválasztott soványító szert alkalmaznak.

Ilyen a legújabbban feltalált soványító szer párisi Jodillon-gyógyosza, mely az egész szervezetet veszélyesíteni a hátrás páratlan, anélkül, hogy kellemtelen mellékhatása lenne. Fő széküldési hely Románia részére: dr. Biró gyógyszerész, Cluj. Egy doboz ára 150 lej. Kérjen prospektust.

Fényképészek, Amateurok!

Fényképészeti cikkeiket a legolcsóbban

Bernát

papirosáruházában,

Plata Unirii 29 szám alatt (Laydacukraszda mellett) szereshetik be.

Lemezeket kidolgozunk. — A világhírű Angol Imperial lemezek gyári lerakata.

Munkásleányok és fiuk

(legalább 14 évesek) **felvételnek**

Jelentkezés d. u. 3—4-ig

Rózsa — Royal drogeriában — Főtér.

— Zálogházba került a cár híres késgyémántja. Párisból jelentik: II. Miklós cár híres késgyémántját Suzanne Thuillier, akinek a cár ajándékba adta és aki jelenleg Prima Rosa néven Nizzában él, pillanatnyi anyagi zavarában zalogházba tette, ahol kétszáz ezer francia frankot fizetett érte. Miután kiderült, hogy a zalogház tulajdonosa Joseph Paillardnak nem volt joga kéziszlógtárat zalogba foglalkozni, a hatóságok eljárást indítottak ellene. Paillard védelmét Paul Baccourt szocialista képviselő vállalta.

A hadügy

A hadkiegészít

(Bucuresti-Bukarest tudósítójától.) Tudomására jutott, hogy ifjak, akiknek államdeve és akik az új lizálás, állampolgár utján jutnak államagukat katonai kö Amint ismeretes ugy csak azok teljesítésé sága rendezést nyert tonakötelezettségüg történt.

A hadügyminiszter let adott ki, amelyek kiegészítőket, hogy állandóan figyelem akiknek állampolgá dezést nyer. Utasít azoknak, akik a toznak, azonnal vizetüket és ugyanabban lévő katonai

A k

Gramofon

A nyilvános és a szovjethatóságok a dolgozó paraszt töleg sok változó jerski által h megfellelően, mely titus, tehát ellen munkánsap bevezet több időt és ezáltal arra, hogy magának odaadja. Ez mindig újabb ünnek ki, amelyek felvidítsák és ez haladás szellemét ünepségeknek n a kinematográfob szélőt, mindig nek technikai fejtejjesen felesleges is háttérbe szor

Trocskij azt tot tette, hogy birodalomban e állami kinókkal részt a kormányteli forrást ny szórakozásra é Trocskij úgy g rakkozás és multermetzet jogok köteles e szű irányba terelni élvezetet a negetek tolatkodo egyidejűleg sz fejlődésére is lehetőségeket eszköznek láts utolsó évtized felismerhető.

Nemcsak redett harcolinkább azon legkisebb szományokat és jal pótolják. sorozatában k káros megta ellenforradalm a névnap egy emlékezetének orosz szokás tény, hogy

A hadügyminiszter rendelete a naturalizálás alatt álló hadkötelesekről

A hadkiegészítő parancsnokságok hivatalból kötelesek felhívni az új állampolgárokat katonai helyzetük rendezésére

(Bucuresti-Bukarest, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hadügyminisztériumnak tudomására jutott, hogy azok a katonaköteles ifjak, akiknek állampolgársága még nincs rendezve és akik az új törvények alapján nacionalizálás, állampolgársítás, vagy naturalizálás útján jutnak állampolgárságukhoz, kivonják magukat katonai kötelezettségeik teljesítése alól. Amint ismeretes ugyanis, katonai szolgálatot csak azok teljesíthetnek, akiknek állampolgársága rendezést nyert, míg a fentemlített katonakötelezettségügyében mindeddig döntés nem történt.

A hadügyminisztérium most szigorú rendeletet adott ki, amelyben utasítja az egyes hadkiegészítőket, hogy a „Monitorul Oficial”-ban állandóan figyelemmel kísérjék azok névsorát, akiknek állampolgársági ügye időről-időre rendezést nyer. Utasítja a hadkiegészítőket, hogy azoknak, akik a működési területükhöz tartoznak, azonnal vizsgálják felül katonai helyzetüket és ugyanakkor kérjék be a birtokaikban lévő katonai okmányokat.

Ugyanakkor elrendeli a hadügyminisztérium, hogy a hadkiegészítő hivatalból vezessék be a nyilvántartási naplókba az országban tartózkodó, de nem nyilvántartott katonaköteleseket, hogy állampolgársági ügyük rendezése után az első működő sorsozottság határozza meg katonai helyzetük fölött.

Azoknak az ügyekben, akik nyilván vannak tartva az egyes hadkiegészítőknél, de nem állampolgárok, elrendeli a hadügyminisztérium a vizsgálat bevezetését helyzetük likvidálása érdekében. Arra az esetre, ha lemondanak román állampolgárságukról, hogy ne teljesítsék katonai kötelezettségeiket, a hadkiegészítő kötelesek ezt jelenteni a hadügyminisztérium sorsozótáblájának, hogy ez az igazságügyminisztériumnál és a minisztertanács elnökségénél állampolgárságuk approbáltatása végett, minthogy ezek az elemek külföldi állampolgárságukra hivatkoznak akkor, mikor az országgal szemben kötelezettségeiket kell teljesíteniük, majd visszahonosítsák magukat, midőn úgy hiszik, hogy a kötelezettségeiktől megszabadultak.

A köznapi élet forradalmosítása Oroszországban

Gramofonnal, rádióval és mozival küzdenek a régi hagyományok ellen

A nyilvános élet minden ágában odairányul a szovjethatóságok törekvése, hogy külföldön a dolgozó parasztság egyhangú életébe is lehetőleg sok változatos és hozzanak a Dosztojevski által hangoztatott azon igazságoknak megfelelően, mely szerint az unalom arisztokratikus, tehát ellenforradalmi érzés. A nyolcórás munkanap bevezetése által a munkás egyszerűen több időt és ezáltal még több alkalmat nyert arra, hogy magát az ivásnak, vagy a helyisének odaadja. Emiatt arra törekedtek, hogy mindig újabb ünnepi rendezvényeket gondoljanak ki, amelyek a tömegeket szabad idejükből felvidítik és szórakoztatják. Hogy az előrehaladás szellemét lehetőleg elősegítsék, az ilyen ünnepeknek nagymértékben igénybe vették a kinematográfot, gramofont és rádióhangosbészt, midőn az a reményben, hogy ezek a technikai fölények a templomi ünnepeket teljesen feleslegessé fogja tenni, vagy legalább is háttérbe szorítja.

Troczkij azt a kétségtelenül becses javaslatot tette, hogy a cári uralom idején az egész birodalomban elterjedt állami pálinkaméréseket állami kinókkal helyettesítsék és ezáltal egyrészt a kormány számára egy hatalmas bevétel forrását nyissanak, másrészt a népnek a szórakozásra és tanulásra alkalmat adjanak. Troczkij úgy gondolta, hogy a vidámság, szórakozás és mulatság utáni törekvés az emberi természet jogos követelése, miért is az állam köteles a szükségletet kielégíteni és helyes irányba terelni. Itt megvan a lehetősége az élvezetet a nevelés eszközzé tenni és a tömegeket tolatkódó pedagógiai gyámoktól megváltani. A sport fejlődésére is megadták a lehető legnagyobb lehetőségeket és ez tényleg a legalkalmasabb eszköznek látszott arra, hogy a tömegekben új érdeklődést ébreszsen, mint ami Nyugat-Európa utolsó évtizedeinek fejlődésében is világosan felismerhető.

Harc a régi szokások ellen

Nemcsak általánosságban folytattak elkeseredett harcot a tradíciók ellen, hanem még inkább azon voltak, hogy a mindennapi élet legkisebb szokásaiból is kiirtsák a régi hagyományokat és erkölcsöket, vagy hogy ezeket újjal pótolják. A hatóságok így a rendeletek egész sorozatában a névnapünnepek általános szorítását megkezdte, azokat a névnapünnepeket, amelyeknek megtartása ellen fordultak és azokat ellenforradalmi szokásnak jelentették ki, mivel a névnap egy egyházi jellegű szent emlékeztetőnek szolgál. Megtiltották a régi emlékeztetőnek szolgálni. Megtiltották a régi orosz szokás gyakorlását is, mint ellenforradalmi tény, hogy egy ismerőst vagy rokont a kereszt-

és vezeték névén szólítsanak, mert ez arra a patriarkális időre emlékeztetne, amikor minden egyes orosz egyetlen nagy család tagjának tekintette magát; éppan arról volt szó, hogy e tekintetben is szakítani kell a múltal.

Még a köszönés ősi formuláit is meg kellett volna változtatni, ez azonban nehezebben ment, semmint látszott, mert az orosz köszönési formák nemcsak alakjuk, vagy a bennük foglalt fogalmak szerint, de gesztusukban is teljesen különböznek az Európában szokásos köszönéstől. Ott, ahol mi körülbelül a „köszönöm” kifejezést használjuk, az orosz a „spasibo” szót használja, ami annyit jelent, mint „örizzem meg az Isten!” Ünnepeinken rendszeresen ezt a szót halljuk: „az ünnepeinkéért”, ami valószínűleg egy eredetileg teljes mondat megrövidített alakjával szorult. Különböző formák; gyakori és eredetiek a vidéki köszönési formák; gyakran varázsigékhez hasonlítanak és mint ilyeneket géptere ledarálják, anélkül, hogy eredetijelentésükből valamiképp is felfognának. A távolról jövőt rendszerint a „sót és kenyeret” köszövéssel fogadják; Szibériában pedig a „teát cukorral” alak használatos, ami valószínűleg egy jámbor óhszjással egyértelmű és azt fejezi ki, hogy a megszállott oly helyzetben legyen, hogy megengedhesse magának ezen a luxusát. Ha valaki egyik barátjánál van vendégségben, a szokás megköveteli, hogy távozásakor a távendégeket — a mi vendégeink — a hábituraságra vezetnek vissza és tartságukban egy rég eltűnt korszaknak felelnek meg. Hasonlóan a röviddel ezelőtt Ausztriában honos szokáshoz, minden valamennyire rendszeren öltözött embert bárónak titulálni, az orosz bérköcsis is minden vendéget elvileg „barin”-nak szólítja; ez a szokás olyan erő, hogy a kifejezés, amely annyit jelent, mint háber ur, még ma is, a kommunista Oroszországban általában használatban van, akárcsak eddig.

Minden tradíciókkal most alaposan szakítani kell. Az igazhittű ateista már sohasem használja a „spasibo” kifejezést, amelynek második része Istennel egyértelmű, hanem ehelyett egyszerűen „merci”-t mond. Így minden ilyen fajta ősrégi kifejezés helyett újat igyekeznek teremteni és azon vannak, hogy e tekintetben a nyugateurópai udvariassági formákhoz alkalmazkodjanak.

De nemcsak az udvariasság formáira vannak

tekintettel, hanem a durvaságaira is, e tekintetben a bolsevikok igyekezete kétségtelenül tövös. Troczkij beszéli, hogy egy cipőgyár munkásai elhatározták, hogy a szidalmazó kijelentéseket elilltják és pénzbüntetéssel sújtják. „A szidás” véli Troczkij joggal, „a szolgaság öröksége és az elnyomatás; az emberi méltóság lebecsülését jelenti, egy a magát mint másét. Elsősorban áll ez a mi orosz gyalázódásunkra. Még kellene kérdezni a filológusokat, nyelvészeket és folkloristákat, hogy van-e más nemzeteknél ilyen féktelen, ragadós és utálatos szitkozódás mint nálunk. Amennyire én tudom, nem annyira vagy egyáltalán nincs. Az orosz szidalomban alulról felfelé kétségbeesés, elkeseredés és mindenekelőtt a reménytelen szolgaság érzése van benne. Ugyanazon háromkodás azonban, ha az felülről lefelé egy nemes vagy a rendőrségi előjáró szájából hangzott el, állandó fölényességet a rabszolgatartó becsületét és a társadalmi alapelvek megváltozhatatlanságát jelentette... A guynszavak elleni küzdelem éppen annyira előfeltétele a „szellemi” kultúrának, mint a piszok és élősdiek elleni harc a materiális kultúra követelményei.

A mi életünk gazdasági alapjaiban és kulturális formáiban teli van ellenmondásokkal. Ugyanolyan kontrasztok állanak fenn szokásainkban is... E szociális ellentét, a disznó-tompaság és a legfőbb forradalmi törekvés mellett nem ritkán lelki ellenmondásokat figyelhetünk meg egy és ugyanazon fejben, egy és ugyanazon öntudatban. Itt van egy ember, egy becsületes és hűséges kommunista, aki azonban a nőkben nem lát egyebet, mint „aszonynépséget” (milyen utálatos szó!), amelyről nem is lehet komolyan beszélni. Vagy egy kiérdemesült bolsevik hirtelen olyan kijelentést tesz, hogy egyenesen a szobából szeretne kiszaladni az ember. Ez onnan ered, mert az emberi tudat különböző területei egyáltalán nem párhuzamosan és egyidejűleg változnak meg és alakulnak át. A szellemi frontot „kiegyenesíteni”, tehát a tudat minden területét marxista módszerrel megdolgozni, ez a nevelés és öniskolázás egyetlen formulája, mindenekelőtt a mi saját életünk részére, vezetőitől kezdve... A szidalmazás elleni harc egyúttal a nyelv tisztasága, áttekinthetősége és szépsége végett folytatott küzdelem egyik alkotórésze is. A nyelv a gondolkodás egyik eszköze, a kifejezés pontossága és helyessége a gondolatok pontossága és helyességének szükségképpen előfeltétele.

Az új időszámítás

Más irányban is a nyugathoz való alkalmazkodásra törekednek, ott, ahol az európai szokások bevezetése jelentős forradalom lett: a bolsevikok teljes erővel arra igyekeznek, hogy a régóta hegyökerezett ortodox naptárt az egész világon meghonosított időszámítás bevezetésével pótolják. Ugy az állam, mint az egyház is csaknem kizárólag a régi stílus vezetését használta a cári Oroszországban, míg a forradalom már első éveiben is az új stílust vezette be kötelezőleg. Természetesen itt kezdettől fogva a kompromisszumok egész tömegére volt szükség, aminthogy az „októberi forradalom” megjelölés is csak a régi stílus helytálló, mert hiszen október 25 a nyugati időszámítás szerint már novemberre esik. E nehézségek dacára azonban mégis lehetséges volt idők folyamán az új keletre rendszert csaknem általánosan bevezetni; e tekintetben a modernizálás és a nyugati viszonyokhoz való közeledés kétségtelenül előrehaladást jelent.

A letrét résim hívei természetesen a régi stílushoz ragaszkodnak, mint a korábbi rendszer egyik szimbolikus maradványához és háttartásukban, valamint családi ünnepeik megállapításánál többnyire a régi kalendáriumot veszik tekintetbe. E konzervativizmus a forradalom első éveiben az egyháznál is támogatást talált, amelyet az új naptár, nyilván vallási okokból, következetesen visszautasított. Egy idő óta azonban ama egyházi kerületekben, amelyek nem voltak hozzáférhetetlenek a reformok számára, behatolt a modern stílus és ettől kezdve az ünnepeket az azonos dátumok megállításával mellett a nyugati időszámítás szerint állapították meg. Azonban Tichon patriarka „régiegyháza”, mint eddig is, minden reformot visszautasít és ünnepeit még mindig a korábbi naptár szerint üli meg.

Németből fordította dr. Stern Mór

augusztus 28
teger ember
nyitottu táplálko
mondani szobás
nem minden eset
más okok is szá
zó faktorok. Ilyen
kevesebb munka
minden esetben te
mert hiszen nem
egyének idősebb
áltozik, sőt némi
Az elhízás bete
a zsefálhalm zó
akadályozataak
é válhat. A test
és körülük fölg
által működésük
a tes i mageröl
egy elhízott em
forma mutatát vé
ttan többet dol
nyisignek a hor
ros erő- és izom
által is nagy ér
hogy egy korai
amiatt az erők
k. Az elhízás
sán betolyosolja
ndes légzést aka
tón áll az emise
igen gy kori az
ly d s, köszvény
yk is szénveinek
ség, minden test
dvetés, apitit
étközvényi lenni
tó kura alkalna
megszabadítja
óben, ha teljes
oványító ezért a
soványító szer
z egé zseget na
anékül, hogy k
széküldési haj
gyógyservert, H
n prospektust.

eurók!
legelősbban
át
zában,
t (Layda-
zhetik be.
A világhírű
vári lerakats.
ányok
k
vátetnek
3-4-ig
drogeriá-
tér.
a cár híres kéf
II. Miklós cár híre
er, akinek a cár a
Prima Rosa néve
i zavarában zálo
ancia frankot fizette
logháztulajdonosa
ga kéziszlógzletet
ást indítottak ellen
szocialista képvis

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felölts szerkesztő dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szombat
5686. Elml 18.
Szidra: Ki távo
1926. aug 28.

En ugy látom a problémát, hogy a zsidók helyzete Oroszországban, Lengyelországban és Romániában szükségessé teszi a kivándorlást, amint a kivándorlás lehetségessé válik. Gyermeknek kellene lenni, hogy azt higgyük, hogy az oroszországi torradalom, a zsidókra rakott törvényes bilincsek feloldásával, az általános feltogast is meg tudná változtatni. A zsidógyűlöletet nem lehet olyan könnyen leverni. Még az a körülmény is, hogy Trotszkij, aki a hatalmat egyideig magához ragadta, zsidó, később arra fog vezetni, hogy Oroszország zsidóin álljanak érte bosszút. A föld népe sokkal kevésbé felvilágosult, hogy meg ne vessz a zsidókat és az oroszországi zsidók még nem eléggé felvilágosultak ahhoz, hogy nagyobb számban nélkülözhetetlenné tudják tenni magukat.

Georg Brandes

Uj évre uj földet

A Keren Kajemet Lőjiszrael Erdélyrészi Irodája felhívással fordul Erdély minden zsidó rétegéhez, hogy a szokásos Roshassana újévi gratulációját kapcsolja össze a legszentebb zsidó kötelességgel, Erec Jisráél földjének megváltásával. Kívánjon mindenki a KKL útján minden jót ismerőinek, barátainak, rokonainak üzletfeleinek, mert a KKL a hozzájuttatott megváltási díjakat a Roshassana kimutatásokban ilyen címen fogja közölni.

Kettős célt ér el ezáltal, mert a KKL kimutatás útján nyilvánosságra hozta jó kívánóságait és a megváltási összeggel is hozzásegítette, hogy ez az alap megvásárolja Erec Jisráél földjét, hogy az újból dusan termő legyen, miként őseink idejében tejjel, mézzel folyó Kanaan volt.

Legyen valósággá az, hogy az új esztendő jelentesen új földet, melyet az erdélyi zsidóság áldozatkészségéből és jó kívánásainak árából a zsidó nép számára Erec Jisráélban a Nemzeti Alap megvásárolhat.

Felhívással fordulunk minden zsidó férfihez, akit az ünnepek során az a megtisztelés ér, hogy a Tórához felhívják, snoderoljon a KKL-re és kösse össze az ünnep szentségét Erec Jisráél szentségével. Így lesz a Roshassana-ünnep igazi zsidó ünnep, így lesz a roshassana üdvözlőtávtás igazi zsidó üdvözléssé, így szenteljük meg halottaink emlékét a reményesség jövő előkészítésének szentségével.

A KKL megbízottjai, akik önzetlen áldozatkészségből vállalták magukra ezt a szent munkát, felkeresik a városok és községek zsidóságát, hogy megváltásukat a KKL-re eljuttathassák.

Tizmillió font kölcsön a görög valuta stabilizálására. Athéntól jelentik: Még a legutóbbi görög államcsíny előtt a görög kormány 10 millió angol fontra szóló kölcsönajánlatot kapott, ha átadja a petróleum- és benzimonopóliumot. A kölcsönt vagy Londonban, vagy Amerikában szándékoznak kibocsítani és a célja a görög drachma stabilizálása volna.

Legolcsóbban

fest, tisztít UNIO, Cluj

Gyermekének legjobbat: Höfer hintőport, krémet, szappant vegyen

Az iskolai hatóságok fogják megállapítani, ki a magyar anyanyelvű

Petrovici miniszter újabb nyilatkozata a zsidó tanulók iskolaválasztási jogáról

(Bucuresti-Bukarest, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kisebbségi iskolakérdés egyelőre nyugvópontra jutott. Petrovici közoktatási miniszter ma újabb nyilatkozatot tett, amelyben a magyar delegátusoknak tett ígretét bár nagy megorrításokkal, fentartja.

A miniszter újabb nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy Anghelescu törvényének szigorú alkalmazását határozta el. Ez vonatkozik a zsidó gyermekekre is, akiknek, ha szüleik magyaroknak vallják magukat, joguk van magyar iskolába beiratkozni, különösen ott, ahol sincsenek zsidó iskolák. Az iskolai hatóságok feladata lesz azonban megállapítani, hogy miad azok, akik más, előző alkalmakkor más nemzetiségűeknek vallották magukat, mint magyarnak, most ne hivatkozassanak magyar anyanyelvükre és ilyen alapon kihasználják a lex Anghelescu intézkedéseit.

* Felhívás a KKL Biztosokhoz! A KKL Erdélyrészi Irodája a Roshassana üdvözlőt megváltáshoz szükséges nyomtatványokat, valamint az új esztendőre szóló KKL naptárakat minden KKL biztosnak elküldötte, melyeket azóta bizonyára kézhez is vettek. Felkéri az iroda a KKL biztosokat, hogy Erec Jisráél iránti szeretetüktől vezettetve, a Roshassana akcióit minden irányban lelkiismeretesen teljesítsék, a megadott végrehajtási utasítás szerint. Az újévi üdvözlőt megváltásokat szeptember 5-ig küldjék be, hogy az a roshassana kimutatásban megjeljenhessen.

— Banktűz a fővárosban. Bukarestből jelentik: Tegnap éjjel kigyuladt a Sr. Lipscaiu levő Banca Universala épülete. A tüzet megfélesztett munkával néhány óra alatt lokalizálták. A bank berendezése elpusztult.

* Iskolai beiratás. A Ferdinánd király uti izraelita népiskolában az 1925-27. tanévre a beiratások szeptember 1-től szeptember 7-ig bezárólag lesznek. Az iskola a folyó tanévben a VII. osztállyal bővül. Igazgató.

— Üvegeső, amely megállítja a vonatot. Berlinből jelentik: A német vasúti igazgatóság új berendezést próbált ki, amely lehetetlenné teszi, hogy a lokomotív áthaladjon a tilosra állított jelzőberendezésen. A berendezés Schaffer mérnök találmánya és a próbák a legkitűnőbb eredményt hozták. Schaffer találmánya egy vákuum üvegesőből áll, amelyet a lokomotívra szerelnek. Ha a mozdony nem áll meg a tilosra állított jelzőnél, úgy egy abból kiálló vashorog letöri az üvegesövet. A vákuum fékből az üvegesővön át lassan kiáramlik a levegő és automatikusan lefékezi a vonatot. A találmányt hatvan kilométer sebességgel robusz vonatra próbálták ki és amint a mozdony túlhaladta a tilosra állított jelzőt, 500 méterrel belül lefékeződött a vonat. A mozdonyvezető a megállított vonatot egy kar átfodítással ismét megindíthatja és a következő állomáson kicserélheti a letört üvegesövet. Schaffer találmányát a szak körök rendkívül megbízhatóknak és mindamellett egyszerűnek és olcsóknak találták és valószínűleg a német birodalom összes vasújait be fogják az vezetni.

Petrovici egyébként megállapítja, hogy maga Anghelescu is megszegte saját törvényét, amikor annak megszavazása után miniszteri rendelettel megengedte, hogy francia iskolák, francia tanárokkal működhetnek és bármely nemzetiségű tanulókat, még románokat is felvehetnek. Ugyancsak Anghelescu volt az, aki Hedrich száz képviselőnek a parlamentben azt válaszolta, hogy a miniszter megengedheti egyes iskoláknak, hogy felvehessenek más anyanyelvű tanulókat is.

A közoktatási miniszter ezzel szemben kijelenti, hogy ő csak elődjének engedélyeit rendezi, amikor elhatározza, hogy mindezek a magániskolák, amelyeknek tananyelvük világnyelv: francia, angol, német, vagy olasz, felvehetnek minden egyes esetben külön miniszteri engedéllyel más anyanyelvű növendékeket is.

— Minisztertanács Színájában. Bukarestből jelentik: Ma, szombaton délután 3 órakor Színájában minisztertanács lesz Coanda tábornok elnökletével. Ferdinánd király táviratot intézett a miniszterelnök-helyetteshez, akinek köszönetet mond a kormány részéről, születésnapja alkalmával hoztatott üdvözlő táviratért.

— Sulyos hajókatasztrófa Indiában. Londonból jelentik: Kalkuttai jelentés szerint a Megna folyón egy többszáz bemszülöttet szállító görös elsüllyedt. Az utasok közül csak hatot sikerült megmenteni.

— Óriási kolerajárvány pusztít Kínában. Shaughaiból jelentik: A kolerajárvány óriási arányokat ölt. A bemszülött-negyedben négyszáz kolera megbetegedés történt, akik közül 134 ember a megbetegedés napján meg is halt.

* Zsidó Lyceum Timisoara. A nyilvánossági joggal felruházott 8 osztályú főceumban, 4 osztályú leányliceumban és 4 osztályú felső kereskedelmi iskolában a beiratások szeptember hó 1-én délelőtt 9-12 óráig lesznek. A javítóvizsgálatok szeptember hó 13-án 8 órakor, az V. osztály felvételi vizsgálatok szeptember 20-án 8 órakor kezdődnek. A rendes tanítás kezdete szeptember 26-án reggel 8 órakor. A felső kereskedelmi iskolába a tanulók különbözeti és felvételi vizsgálat nélkül irathozhatnak be.

* Értesítés. Cluj-i aut. orth. izr. középiskolák. A Cluj-i aut. orth. izr. középiskolákba (8 oszt. fia és 4 oszt. leány) a beiratkozás szept. 1-8 között lesz. Felhívjuk volt alsóosztályosainkat, hogy helyeik biztosítása végett a beiratkozás első napjaiban jelentkezzenek, mert a helyeket a jelentkezés sorrendjében fogjuk fentartani. Igazgatóság.

* Biztosítsuk életünket és vagyonunkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nél. Képviselő az ország minden helységében.

* Óvakodjunk! Az évtizedek óta forgalomban levő és közkedvelt Höfer féle gyermekápoló szereket, lelkiismeretlen emberek, hszonlesésből leltározták. Gyermek-hintőpor (lila csomag), szappan (barba szin), krém (fehér tubus) csak Höfer aláírással valódi.

* Dániel könyvének első irodalmi értékű magyar fordítását most adták ki magyar nyelven. Ára csinos kiállításban csak 40 lej. Heine: A bsharachi rabbi 75 lej. Färth Margit: Gyuri gróf (mesék és történetek zsidó gyermekek számára) 75 lej. Kis József Jokli (regény) 40 lej. Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

DECCA

Hordozható, világhírű angol beszélgépek és lemezek legolcsóbbak Révész Béla zeneműkereskedésében, Marosvásárhely, — Kérjen ajánlatot.

— Net f.át. Bicsb rálné haté dásban meg rint mttéte operálni, m Cairemont legacitioi o A professzo sürgös és e

— Bü Carol a vagyona rit nappal Carol nevű letartóztatás most azt k mozóképsz kioskájainak gyűt elmoz főtisztviselő latot kért l lat kárának mozdítására tett a vizsg neveznek k Bukarestbe

— Eg nyitotia van a nő Jagsdis Ca ezölt a tu mellett bot tette, hogy az állati or az egyes n Oxfordban hindu taná amelynek a nyek „sziv ban helyez egbz szabó szivmüködé rezgésebe. ből és egy ré“ kezdé szaggatott doklott, sz sztrichuinn- növényekne zonyította, A tudónal narkotizáló hatást tetté

* A g (Monostori-gyöngye, ér sítetűt, n normálisok nehezen ne megkezdőd és délután

— Eu depestről passerie e hogy oly a legexp tudnak a bodspesti betek öte az ezüst ciális m ugyanis, másokat i cséríté b telmében az által csak 140 szik át. I tett az é vetkezmé továbbra változatla megymér

Fiata üres 15-é

Szive vább

Fióküzlet Str. Barifju 2., Str. Iuliu Maniu 8. Cal. Moşilor 110. Gyár C. Regele Ferdinand 133. Telefon 877

Nem operálják meg Zita exkirályné
 fát. Bősből jelentik: Félix herceget, Zita exkirályné hatéves fiát, aki tudvaleg vakbélgyulladásban megbetegedett és ahia az eredeti terv szerint műtétet skartak végrehajtani, nem fogják megoperálni, miathogy dr. Hugo Zlug bícsi és dr. Cairemont Jurichi professzorok intervenciójára a legeseti orvosok előálltak a műtét beavatkozástól. A professzorok szerint az operáció egyáltalában nem sürgős és elhalasztása nem jár veszéllyel.

Bűnügyi záratot kéri a Fundatia Carol a letartóztatott Moldován György vagyonára. Országos rta nagy feltűnést keltett tiz nappal ezelőtt Moldován Györgynek, a Fundatia Carol nevi kulturintézmény kolosvári igazgatójának letartóztatása. Ezzel kapcsolatban a Fundatia Carol most azt közli velünk, hogy az intézmény erdélyi mozgóképszínházainak, újságárúdnak és könyvkioszkjainak adminisztrációja éléről Moldován Györgyöt elmozdított. Bukarestből a Fundatia egyik főtitkárja érkezt Kolosvárcra és bűnügyi záratot kéri Moldován megárvagyonára, hogy a vállalat kárának megtérülését biztosítsa. Moldován elmozdításáról a bukaresti delegátus már jelentést is tett a vizsgálóbíróknak, Moldován helyébe senkit sem neveznek ki, mert a Fundatia erdélyi exposituráját Bukarestbe viszik át.

Egy hindu tudós kísérletileg bizonyította a szív szívének és idegrendszerük van a növényeknek. Londonból jelentik: Sir Jagadis Canda Rose hindu tudós néhány héttel ezelőtt a tudományos világ általános érdeklődése mellett botanikai előadást tartott, amelyben kifejtette, hogy a növények szervezete nagyon hasonlít az állati organizmushoz és hogy még szívük is van az egyes növényeknek. Most, néhány nappal ezelőtt Oxfordban kísérleti uton bizonyította be tételét a hindu tanár. Sikerült egy készüléket összállítani, amelynek segítségével érzékelhetővé válik a növények „szívverése”. Rose először egy tál tiszta vízben helyezte el egy növényt és ekkor a készülék egész szabályos grafikonban mutatta be a növény szívverését, vagy legalább is ahhoz hasonló balás rezgéseket. Ezután a tudós kivette a növényt a tálból és egy pohár brómos oldatba tette. A „szívverés” kezdett szabálytalanú válni és a grafikon szaggatott fura görbékkel mutatott. A növény faldoklott, szívverése rendszertelenú vált. Ezután sztrichnin- és kigyóméreginjekciókat adott be egyes növényeknek a tudós és ennek segítségével is bizonyította, hogy a növényeknek van idegrendszerük. A tudósnak sikerült egyes esetekben a növényeket narkotizálni is. A kísérlet k mély, szinte misztikus hatást tettek a hallgatóságra.

A gyógypedagógiai szanatóriumban, (Monostori-ut 64) ideges, szellemileg és testileg gyöngé, érzékszerviileg fogyatékos (skizofrénia, kéőbb siketült, nagyothalló, tulróvidlátó, vak), valamint normálisok iskolájában nem tanulható, vagy otthon nehezen nevelhető gyermekek számára a beiratkozás megkezdődött. Bővebb felvilágosítás d. e. 11-12-ig és délután 6-7 ig. Kívánatra prospektust küldünk.

Európaszerte esik az ezüst ára. Budapestről jelentik: Az ezüst-árfolyamok Európaszerte esnek már hetek óta. Ennek oka az, hogy olyan nagy a világ ezüst-alkotása, hogy a legexponáltabb ezüst-piacok mozdulni sem tudnak a felhalmozódott ezüst-tömeg-ktől. A budapesti ézszerészsdén ez az ezüstbesz már hetek óta erősen érzétteti hatást, most azonban az ezüst-árfolyamának csökkentéséhez egy speciális momentum is hozzájárult. Tudvaleg ugyanis, hogy a Nemzeti Bank az ezüstkoronásokat 1460 koronás gramonkénti szinbázison csatléte be. Most azonban egy újabb rendelet értelmében az ezüstmértéket a Nemzeti Bank és az általa meghatalmazott pénzbevéltőhelyek csak 1400 koronás gramonkénti szinbázison vezetik át. Ez az intézkedés érthető izgalmat keltett az ézszerészek köreibn s természetesen következésképpen az lett, hogy az ezüst-árfolyam továbbra is hanyatlott. Az aranypiacn teljesen változatlan a helyzet. Az ézszerészek ószre megymértékü javulást várnak.

Fiatal, gyermektelen házaspár keres üres 1 szoba-konyhás lakást aug. 15-ére, lehetőleg a belvárosban.
 Szives ajánlatot a kiadóhivatal továbbít **Magas bér** jelige alatt.

A FILM

A botrány

Na, méltóztassanak ezalkalomnal olyan botrányra gondolni, amelynek szereplői a közlebről is nert környezetbe tartoznak. „A botrány” a címe annak a filmnek, amelyben Gloria Swanson játssa a főszerepet és amely film N. York egyik legfurfangosabb moztársaságának szenzációs felvétele.

Gloria Swansonnak, ennek a nagy művésznőnek meglepő a tehetség. Sajnászó készígnének különféle módon való megnyilatkozása és szokdalúsága minden filmen bámulatra ragad. Minden megjelenése új művészi demonstráció és minél gyatrabban látjuk ezt a művésznőt játszani, annál nagyobb a tetszés, amelyet arat.

A „Madame Sans Gêne”-től a „Zizi”-ig és a „A botrány” Colbert Máriájáig csodálatos a hang és a stílus, amelyet ez a művésznő magán és elének varázsol. Erre uralkodik lelkünkön és szeretve dédelgetjük ezt a nőt.

„A botrány” kötségtelenül nemes szórakozást fog nyújtani a mozikedvelő közönségnek.

Murray Scott filmdiva megölte magát
 Valentino halála miatt. Londonból jelentik: Margerethe Murray Scott filmszínésznő Radolpho Valentino halála miatt megmérgezte magát. A fiatal színésznő Biarritzban ismerkedett meg Valentinoval, akivel később Londonban is hosszabb időt töltött együtt. Amikor Valentino halálhírt meghallotta, teljesen összeroppant. Barátjához intézett búcsulevelében azt írja, hogy Valentino halála után számára nincs célja az életnek.

Váltsa meg
ROS HASANA
 UJÉVI
 ÜDVÖZLETÉT
 a
KEREN
KAJEMETH
 útján

Üdvözetmegváltó adományát küldje be idejében, hogy az ünnepi kimutatásban szerepelhessen

Erdélyrészi iroda: Cluj, Str. Baron L. Pop 10

SPORT

Haggibor—Victoria. A holnapi nap szenzációját a Haggibor és Victoria érdekfeszítő küzdelmet ígéro találkozása képezi. Mindkét csoport szorgalmas tréningekkel készül a mérkőzésre, amely a bajnoki szazon kapunyitása előtt tisztázni fogja az erőviszonyokat és érdekes következtetésekre fog alkalmat adni. Az egyesületek természetesen a legjobb erővel indulnak a mérkőzésbe. A bajnokcsapat az U. Kolosváron tartózkodó játékosait szerepelteti, ami lényeges megerősödését jelenti. A mérkőzés vezetésére dr. Bonciocatot kérték fel az egyesületek, akinek erős keze a meccs nyugodt, botránymentes lefolyását biztosítja. A Haggibor valószínű összeállítása a következő: Rosenfeld—Pollák, Wesel—Virág Braun, Klein—Lázár, Fahu, Farkas, Haár, Rományi, új posztján szerepel Rományi, akit kvalitásai erre a posztra különösen alkalmassá tesznek.

Rész az FTC ben. Rész—Rottenstein, az Ézszerészek volt játékos a nemrégben a brünni Makkabi tagja volt. Ionen kacirkodott a Hakkoh val, amely az amerikai vándorok távozása után szerződött. A leaggel tura után Rész Budapestre utasott, hogy kilépési igazolványát megszeresse. Ennek megtörténte után azonban — bár szerződését a bécsi zsidó klubhoz már aláírta — az FTC-hez szegődött el. Az eset kinos feltűnést keltett.

Nickelozó telep

orvosi műszerész.
 Elvállal fém tárgyak, orvosi műszerek, diáztárgyak nickelozását, ollók, borotvák és kések, nyomdai papírvágó kések, stancok és szterilizációs speciális közszűrő és tükörnyezetét.
Fried Jenő, Cluj, Piața Unirii No 22.

דיא אלטבעריהמטען
מאטיאש קאני'ישע
 הלפיוס זונד ווידער אין אונזערער טראגעניע קוואליטאט וז האבען רעפערענצען איבער מייע פערלאסליכקייט וועגען דיא הערארטגע שוואים
MATIÁS KUN'S
SOHN cuțitar, CLUJ

Állásnélküli
urinók
 könnyü csomagolási munkára
felvétetnek.
 Jelentkezés 12-1-ig. Rózsa — Royal drogeriában.

Ki akar szép lenni? Szeplős leányok, májfoltos asszonyok, pattanásos férfiak szépek lesznek, ha **Mária szeplő krém-et** használnak. Hatásáért felelősség! Fehé it Ártalmatlan, **Ára 30 L.**
 Főlerakat: Császár gyógyszerész, Tg.-Mures, Albina-palota, 8 tégelynél díjmentes postai szétküldés. Kapható Clujon: Rózsa-drogeria, Aradon: Wojtek és Weiss drogeria, Oradea-Mare: Apollo drogeria

A zongorák olcsóbbak lettek,
Triska I. zongoranagyraaktárában
 ne mulassa el érdeklődni
Telefon 4-19. Cluj, Str. Saguna (volt Bartha Miklós-utca) 14. **Telefon 4-19.**

KÖZGAZDASÁG

Budapesten megint fellendült a tőzsdei konjunktúra

Erős külföldi tőkecsoportok érdeklődnek a magyar részvények iránt

(Budapest, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A több, mint két év óta stagnáló budapesti tőzsdéa az elmúlt hét folyamán les u. de eludatos és tartósan ígérkező árfolyamjavulás indult meg. A részvények iránti érdeklődés intenzívitására jellemző, hogy a vásárlásban a bankokon és nagyvállalatokon kívül már a nagyközönség széles rétegei is bekapcsolódott.

A budapesti tőzsdéa hosszhoz az első lökést a külföldi tőkecsoportok adták meg, így elsősorban németek és osztrákok, amelyek a berlini, bécsi és budapesti bankárokat valóságos elárasztották magyar részvények iránti vétel megbízásokkal. Ez a nagy vételkedv a részvényárfolyamok kialakulásában már eddig is mintegy hetven-nyolcvanszázalékos puszt eredményezett.

A bekövetkezett hossz nem érte váratlanul a budapesti piacot, mert amióta Magyarországon megindult a gazdasági szűkülés, várható volt ennek bekövetkezése. Ugy a külföldi, mint a belföldi tőke csak az alkalmat várta, hogy a mélyen aláértékelt magyar részvények iránt komoly érdeklődést mutasson. Ez az alkalmas pillanat most, hogy Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzete nagyjában szantáraz mondható, elérkezett, de ezenfelül a pénzügyi és a betétkamatlábak csökkenése is

nagyban fokozták az értékpapírok iránti vételeket.

Pénzügyi szaktekintélyek egyhangú véleménye szerint a tőzsdei hosszak ezenkívül is vannak reális alapjai, mert a pengőmérlegek alapján átértékelt részvényeket tényleges értékeknek csakély hányadéért meg lehet szerezni, ami természetesen is, hiszen komoly értékeket képviselő részvények még a legnagyobb infláció idején is arany értékben átszámítva, alig néhány filléres árfolyamon mozogtak. Tulajdonképpen most nem történik más, mint az, ami Németországban történt, amikor a német pénzügyiséget stabilizálták és arany alapokra fektették. A német részvények, amelyek gyakorlati viharos éremelkedések ellenére sem tartottak lépést a pénz romlásával, az aranyárak bevezetésével egyidejűleg megkezdtek átértékelési folyamatukat.

A sokig parlagon heverő külföldi tőke, amely eddig még nem tudott biztos és reális elhelyezést találni az egyes államokban uralkodó gazdasági korszakok folytár, most aholba lép és erre megfelelő talajt talál Magyarországon, ahol olcsó áron összevásárolja a komoly értékeket képviselő részvényeket, amelyek jövődelmezőség szempontjából is igen kifizető befektetéseknek bizonyulnak.

az adó befizetéséről szóló nyugtát. Az adóhivatal bizonylata, melyről fentebb tettünk említést, ez esetben is bemutatandó.

Bizományi szállítmányok

Vannak esetek, amikor a termelő, vagy kereskedő eladás céljából szállítja termékét valamely bizományoshoz, amely esetekben a berakodás csak úgy engedélyezhető, ha úgy a feladó a feladásnál, mint a címzett az átvételnél deklarációkban kötelezik magukat, hogy eladás esetén az egyszázalékos forgalmi adót megfizetik.

† Megkötötték a legtöbb kedvezményt biztosító cseh-magyar vámegegyezményt. Prágából jelentik: A magyarországi és Cseh szlovákia közötti jegyzatkváltás formájában a mai napon a legtöbb kedvezményt biztosító megállapodás létre jött. Az egyezmény szerj. elsőj n lép életbe és érvénye a végleges kereskedelmi szerződés életbelépéséig tart. Erről a szerződésről a két ország delegatusai tovább tárgyalnak. A megállapodás 1927. január elsőj. től kezdődően egy hónapra bármikor felmondható. A „Venkov” azt írja, hogy a Magyarország számára biztosított kedvezményekből a szállított és a bort kivették. Eanél a két cikknél továbbra is megmarad a behozatali engedélyek rendszeré és ez csak a végleges kereskedelmi szerződésben fog megváltozni. Hogy a provizóriumban foglalt kedvezmények egyoldalságát ellen ulyozzák, Magyarország a cseh iparcikkek részére ugyanazokat az engedményeket biztosította, amelyek a vele szerződéses viszonyban lévő államokat megilleti.

† Pénzügyi Központ készülő Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A jugoszláv kereskedelmi minisztérium most dolgozik azon a törvényjavaslaton, amely az összes pénzügyi központban való tömörítését célozza. Ennek a Pénzügyi Központnak az volna a fő feladata, hogy szigorúan ellenőrizze a pénzügyi intézeteket és nagyobb védelemben részesítse a takarékbetevőket. Jugoszláviában ugyanis eddig körülbelül 50 bank és takarékpénztár bukkant meg és ezek vesztesége elérte a 400 millió dinárt.

* Hirdetmény. — A cloji Kereskedelmi és Iparkamara atól. — 293/1926. sz. — A kereskedő urak tudomására hozzuk, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara által fenntartott Kereskedelmi Gyakorlati Szabiskoláta a beiratások szeptember hó 1—8 ig

sz. közlendők, 9—13 (ra között, a Kereskedelmi és Iparkamarában, Cluj, Calea Victori 51. szám I. emelet 7. sz. szoba. Az I. osztályba beiratkozó tanulók, vagy azoknak munkaadói a következő okmányokat hozzák magukkal: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Ujraoltási bizonyítványt. 3. Bizonyítványt legalább a 4. ik elemi osztályról. 4. A munkaadó által az utatási bizonyítványt. A II. és III. osztályba beiratkozó tanulóknak csak az alkalmatlattási bizonyítványt kell bemutatniok. Tanítás kezdete szeptember hó 26. án. A tanfolyamok helye: Liceul Ch. Baitiu, Cluj, Strada Gh. Baritiu 27. Szeptember 8—15 között javítóvizsgák ugyanott. A beiratás és tanfolyam teljesen ingyenes. A munkaadók kötelesek a tanulókat ellátni a tanárok által előírt könyvekkel és iskolai szerzőkkel. Cluj, 1926. augusztus hó 26. Sever Pop s. k., iskolaigazgató. Augustin Corbu s. k., titkár.

TŐZSDE

Augusztus 27. é

A 20j Eszrichben 250 00—252 50, Párisban 17 00 Budapastan 245, Bécsben 342 50, Prágában 18 40, Berlinben 204 00.

Kolozsvár. A devizajiac lanyhasága tovább tart. A kereslet nimalis. Az árak nagyjában változatlanok. A zürichi utóban a lej változatlanul 252 50. Az árfolyamok a következők:

Bécs 28 90—29 10, Prága 6 06—6 12, Budapest 343—347, Páris 5 90—5 95, Zürich 39 70—39 80, Newyork 205 00—206 00, London 997—1000, Milánó 6 75—6 85.

Zürich. Zárlat: Berlin 123 42, Amsterdam 207 65, Newyork 518 00, London 2514 50, Páris 1480 00, Milánó 1692 50, Prága 1535 00, Budapest 72 50, Belgrád 912 50, Bukarest 250 00—252 50, Varsó 58 00, Bécs 73 20.

Bukarest. Devizák: Páris 5 85, Berlin 43 80, London 993 00, Newyork 204 50, Milánó 6 70, Zürich 39 60, Bécs 23 95, Prága 6 05, Brüsszel 5 60, Budapest 28 90.

Bukarest. Valuták: Napoleon 820, német márka 48 00, leva 155, török líra 115, font sterling 990, francia frank 6 10, svájci frank 59 00, olasz líra 6 85, drachma —, dinár 8 60, dollár 205 00, lengyel forint 20 00, osztrák schilling 30 00, magyar korona 30 00, cseh korona 6 20, belga frank 5 90, holland forint —.

Mozik műsora augusztus 28 és 29-én

Select-mozgó

Lya de Putti legkitűnőbb filmje

NATASA

a császár kegyeltje

Rendkívüli modern dráma, pazar kiállítás és elegancia. Monopol Ulpia

Urania-mozgó

Szombat Vasárnap

Eleserélt menyasszony

Pazar vigjáték Fő szereplőn V. iani Gibson (a Marica gréfnéből ismert Bruno Kastner, az „Utazás a föld körül 13 nap alatt”-ból ismert és a közkezdelt Diomira Jacobini. Monopol

Apello-mozgó

átalakítás miatt szünetel

Glück Andor

Cluj, Calea Reg. Ferdinand (v. Ferencz József-ut) 65. a Szigurancaival szemben.

Uj és modern bélyegzőgyártás! Olcsón és legjobban készít minden eszámába vigó rendelést.

Terményszállítmányok szabályozása a CFR-nél

Mikor kell az egyszázalékos adónyugtát bemutatni a gabonaszállítmányok feledésánál?

(Eucuresti-Bukarest, augusztus 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A CFR vezérigazgatósága körrendeletet köldött szét, amelyben szabályozza a gabonaszállítmányok feledésánál az egyszázalékos forgalmi részesedési adó befizetéséről szóló nyugták bemutatási kötelezettségét. A körrendelet az alábbi intézkedéseket tartalmazza:

Mikor nem kell adóbizonylat

Azokban az esetekben, amikor a terményt szállító (gazdálkodó vagy kereskedő a szállítmányt a saját címére adja fel valamely állomásra, vagyis a feladó és átvévo egy és ugyanazon személy — a vasúti szállításra feladott termény nem esik forgalmi adó alá. Ez esetben az állomásfőnökségek a berakást engedélyezik anélkül, hogy a forgalmi adó befizetéséről szóló nyugta bemutatását követeljék.

Deklaráció kiállítás

Ha termelő a feladó, köteles a kártyához (lakhelyéhez) tartozó adóhivatal által kiállított igazolványt bemutatni, hogy az elszállítandó terménynek ő a termelője és nem vásárlás útján került kintokálta.

Ha kereskedő a feladó, köteles annak az adóhivatalnak az igazolványát bemutatni, ahol a terményt vásárolta. Az igazolványban tartalmazni kell az eladónak a nevét, lakhelyét és azt a számot, amely alatt az adóhivatal nyugtázta az eladó által befizetett egyszázalékos forgalmi adót.

A fenti igazolványokat az állomásfőnökségek láttamozni tartoznak, hogy ismételtelen ne lehessen őket felhasználni. Ezenkívül ugy a termelő, mint a kereskedő szállító köteles egy deklarációt kiállítani, amelyben kötelezi magát, hogy eladás esetén nyomonan befizeti a forgalmi adót annál az adóhivatallal, ahol az eladás meg fog történni.

Az adónyugta bemutatásának kötelezettsége

Azokban az esetekben, amikor a termelő vagy kereskedő más címére adja fel a küldeményt, tehát nyilvánvaló, hogy eladás történt, az állomásfőnökségek csak az esetben engedhetik meg a rakodást, ha a feladó bemutatja

Páratia

az összes ü... raig a

Machsorim 1, 2, garnitúra német... ditá

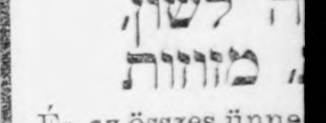
60 lej

Gyapju és selyem... relve, minden k... a legjobb

400 lej

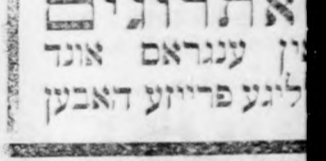
Ezenkívül M rja... és valódi bő

És az összes ünne... nagy választéba... rendelhető a le... bevár

SAR

Cluj, P. M. Vite... Postai meg... toson eszközöltetne

A legfőbb köz... en

Breazu-

50—60% al olcsóbb... vizeknél. Kapható... letben, tüvegenként

Bognár

Er. l. Ker. Rt. Clj

Róth

cipésznel Szép-u. 2. sz. alatti készünek a legujabb divatu cipő-különlegesség-gek.

K

üzlet-égek n

a Calea Re Str. Basara letházban. Unirii 20.

Páratlan olcsóság

az összes ünnepi cikkekben,
míg a készlet tart

מחזורים

Művesorim 1, 2, 4, 5 és 9-es díszkötéses
garnitúrák német, zsongon v. magyar for-
ditásban már

60 lejtől feljebb.

טליתים

Gyapjú és selyem talcsim, teljesen felsze-
relve, minden kivételben és nagyságban és
a legjobb minőségben már

400 lejtől feljebb.

Ezenkívül Mirjamok vászon, bőrimitatio
és valódi bőrkötéses imakönyvek.

סליחות מענה לשון תפילה ציצית מיוחדת

Es az összes ünnepi és rituális cikkek óriási
nagy választékban érkeztek raktárra. Meg-
rendelhető a legolcsóbb és legelső idatb
beváltási forrásnál, a

„SAFRUTH”

zsidó könyvkereskedésben
Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér 39)

Postai megrendelések a beérkezés napján pon-
tossan eszközöltek. — Vizontlatóknak nagy
árkedvezmény.

עוד סכות ועודע אך אתרונם
לולבנים הדסים אין ענאם את
ענדעסמיל צו איסערסטע בילדיגע פרויע דאסן

A legfelsőbb közegészségügyi tanács által
engedélyezett

Breazu-i keserűvíz

60-60% al olcsóbb a külföldi hasonló hatású
vizeknél. Kapható minden gyógy- és fászerüz-
letben, üvegenként **30 lejtől**. Vegyélkísérlet!

Bognár és Szántó

Erl. Ker. Rt. Cluj, Calea Reg. Ferdinand 70.

Róth

cipésznél
Szép-u. 2. sz.
alati készülnék
a legújabb
divatu
cipő-
különlegessé-
gek.

Kiadó

üzlet- és irodahelyisé-
gek november 1-re

a Calea Regele Ferdinand 120 és
Str. Basarabia sarkán épülő üz-
letházban. — Értekezhetni Piața
Unirii 20. Kereskedelmi Hitel-
intézet Rt.

Dr. Negrila-féle SZANATORIUM

sebészeti, nőgyógyászati és
szülészeti betegek részére.

Szabad helyek esetéi más betegeket is
felvez, kivéve a ragályos és emebetegeket

Dr. Negrila Valer, sebész-főorvos

Brasov, Fellegvársor 7. a.
Telefon 740

A constantai községi játékkaszinó megnyitása.

Brasserie étterem. - Danzing speciális Jazz-Banddal.

A Terrazon elsőrendű ételneműek szolgáltatnak fel. — Frieda Lopez urhölgy vezetése
mellett klasszikus zenekar.

Hotel Restaurant Palace

Elsőrangú és egyedüli a maga nemében. G. Finochi ur vezetése mellett.

Benzin és petroleum

motorok

állandóan raktáron

Bartha Árpád

Sft. Gheorghe. (Sepsiszentgyörgy)

Zenekarok figyelmébe.

Most jelent meg a
HADYBUK
teljes partitúrája.
Ára a szólamokkal
együtt **390 lej.**

★
Kapható az „Uj Kelet”
könyvosztályában. A Ha-
dybuk zongorára átírva
130 lej.

Borszék fürdő július 1-én megnyit.

Meleg és iszapfürdők a

LOBOGO

forrás szénsavban rendkívül gazdag vízében. Spranta és Meich szállodák, pen-
siók, mintegy 600 szobával. Kánonzene és különböző szórakozás. — Toplița-
România álmástól a fürdőig kifogástalan autóközlekedés. **Szobák meg-
rendelhető: Borszék fürdő Igazgatóságánál.**

Igazgatóság: Cluj, Strada Memoranduui No 8.

A közönség által elismert legjobb sör márkák:

a kolozsvári **CZELL** sörfözde

„URSUS”

világos,

„HERKULE”

barna különleges sörel mindenütt kaphatók!

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszerű kézfőző egy sz. 4 lej, vastagabb l. 4 lej, 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állás-keresésnek 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

Két urilány vagy két iskolás gyermek intelligens zsidó családnál teljes el- látást kap at. — Katzné, Jókai-u. 21. 1642

Kereskedők, gyógyszer- zészek. Mindennemű

papirzaeskó

legelőbban kapható és készíthető Nádlernél, Calea Dorobantilor 16. Cluj Helyei és vidéki ügynők felvételnek. 1633

Műési **Blondel** és más keretek meg- lepő olcsó áron **Somlyai ná!** Kolozsvárt, kaphatók

Bécsbe utazom augusztus végén. Meg izsokát elvállalok. Jó referenciákkal rendelkezem. — Cim megtehető a Palocsay virágüzletben C. Reg. Ferd. 13. 1602

Különbejárati butorozott szobát keresek, lehetőleg fürdőszoba használatra centrumban. — „Állandó lakó” jellegre a kiadóba, vagy délután 4-8 ig az Uj Kelet szerkesztőségében személyesen.

Ezüstöt a legmagasabb napi áron vásárol a **Tacámul** ezüstárú és evészkész- gyár, Cluj, Str. Jorga 11-a.

Hölgyek figyelmébe! Mindennemű modern hajmunkák, tambourir választék, kizárólag el- szőndű anyag s készítmény, L'Oréal-Henné minden színben kapható. Megrendelést vidékre is eszközök. Vá- gott hajat kicsinyben az egyben veszek. — **Massa Gyula Cluj Str. Memorandului 10**

Anton Rosenzweig Alapított 1890. **עֲרֻמְט רֹמְעִישֵׁע סְפָרִים גְּרַמְדְּהַאֲדְרֹנֹנ אֲוֵי** **סְלִית סְפָרִים לְהַבְרִיטְנִיעֵר לְרֹאֲנֵי** Héber könyv és rituális cikkek nagykereskedése Cluj, P. M. Viteazul (r. Széchenyi-tér) 38. (Saiát ház) A nagy ünnepi főkikkeknek árjegyzéke 1 garn. diszkótés magyar vagy német fordítással, 4 kötet vászon L. **380** 1 garn diszkótés magyar vagy német fordítással, 9 kötet vászon L. **850** 1 garn. diszkótés zsargon fordítással, 1 kötet L. **140**, 2 kötet L. **210** 1 kötet diszkótés **פְּנִינִים רַב** fordítással, 1 kötet L. **200**, 4 kötet L. **350** 1 garn. diszk. zsargon ford. 5 vagy 9 kötet F. **850** Seiyem Tuleszek felszerelve ezüst vagy arany dresszel, nagyság szerint L. 500-1200 Gyapjú és túris Tuleszek gyári árban, szám szerinti nagyság L. 550-1000. Jomkipur sepeka, seiyem libertin ezüst vagy arany dresszel L. 120 Mirjam vászonkötésben L. 225. Imitált bőr L. 250, valódi bőr L. 600. Szliche fűzve L. 20, kötve zsargon fordítással L. 80. — Postai megrendeléseket azonnal szállítok, meg nem felelőt visszaveszek.

Használt extrarabát van- nek. Cim a kadoban.

Könyvelő vagy könyvelő- nő, vidéki szesz- és ga- bonarskártba sz pt. 1-ro keresztet k. Cim a ki do- lan.

Egy ház mely áll egy jól menő fűszerüzletből, koresma, 3 lakószoba, konyha és léskamrából, több melléképülettel, be- tegtség miatt eladó. Érte- kezni ten Adolinál, Alba-Iulia, Str. Ger. E. Grigorescu 48.

Agilis **ügynök** a butaresti piac ré szére felvételük, C. a is olyan korrekt és meg- bízható ajánkoz- z nek, akik a beka- resti nagykereskedők- nél jó be vannak ve- zette. — Heinrich Gyógy- és Pijera- szappangyár, Cluj — Kolozsvár.

Két intelligens lány tar- tót közelében, teljes el- látást kaphat, zongora- használat. Cim a kiadó- ban.

Eladó házszobaberendezés Mo- nostori-ut 56.

ארמ. כשר סאלמי אונד ועלכווארן פאבריקאונד פלייש הארע פאבריקאונד פלייש הארע **Schnabel Hermann** Cluj, Piata Mihai Viteazul 26. — Telefon 10-74. Megrendelések feltűnő olcsó áron, utánvétel mellett eszközöltenek. **הַרְבֵּשׁ** és árjegyzék kívánatra

Lámpa-bélet és gyertyabélet gyárt és mintázott árajánlattal szolgál **Lengyel Sándor és Fiai** szalgyszövőgyára Arad, Interuban 407.

SZINHAZ - MŰVÉSZET

A színházi iroda közleményei. **Gsuda Mihály szerencsége.** Jövő héten lesz a bemutatója az új Zer- kovitz zenés vígjátéknak, melyet Buda- pesten a Magyar Színházban mutattak be nagy sikerrel. Nálunk Selmeczy Mi- hálynak, az ujonnan szerződöttetett buffo- komikusnak ez lesz az első fellépése.

A vilnaiak szombaton este kezdik meg vendéjátékukat, akik most már harmadszor jönnek vissza Kolozsvárra, oly nagy sikerük volt a két első vendég- szereplésükkel. Most Nagyváradon már harmadszor játszanak több, mint egy hete és egész Erdélyben óriási sikerük volt.

Heti műsor Szombat 7 órákor: Kaméliás hölgy. (Leszállított helysárral. Poor Lili fellépésével. Sorozat- szám 17.) Szombat fél 10 órákor: Nehéz a viselővés. (A vilnai művészegyüttes vendéjátéka. Felemelt helysárral. Sorozatszám 18) Vasárnap délután fél 3-ór: Dybur. (A vilnai művészegyüttes vendéjátéka. Rendes helysárral. Sorozatszám 19) Vasárnap 6-ór: Mienk az éjszaka. (Ujdonosság, 5 ödször. Leszállított helysárral. Poor Lili fellépésével. Sorozatszám 20.) Vasárnap fél 10-ór: Özöviz. (Amerikai drámai újdonság. A vilnai művészegyüttes vendég- játéka. Felemelt helysárral. Sorozatszám 21.) Hétfő 8 órákor: Szomorúságának éneke. (A vilnai művészegyüttes bucsujátéka. Felemelt helysárral. Sorozatszám 22) A jövő héten 8 órákor kezdődnek az elő- adások!!!

A világ szenzációi az **IDEAL** **filc-kalapjal.** Szalmakalapot minden elfo- gadható árban árusít az **IDEAL** kalapszalom. For galások 48 óra alatt készülnek **Cluj, GaloRenele Ferdinand 8.**

Az élet nagy mestere: a gya- korlat megtanított mindenkit arra, hogy csak azok az ipari és kereskedelmi vállalatok képesek a versenyben a helyű- ket megállani, amelyek szép és jó árut bocsátanak a piacra, hoznak forgalomba. A vevő már a kereskedő és gyáros nyomtatványairól meg tudja állapítani a gyártmányok jó vagy rossz minőségét, szép vagy izléstelen kivitelét. Mert amelyik kereskedő, gyáros ke- vés, vagy egyáltalán semmi gondot nem fordít nyomtat- ványaira, az az árujával és gyártmányai kivitelével is keveset vagy egyáltalán nem törődik. Jó üzletember, nem- csak olcsó, hanem elsősorban szép kivitelű nyomtatvá- nyokra törekszik, mert tudja, hogy az izléseken és gondo- san elkészített nyomtatvány mindennél a legjobb reklám **A legszebb nyomtatványokat készíti a** **KADIMA NYOMDA** **CLUJ, STRADA BARON L. POP 10**

Értesítő és kiadó **Pop (Brassai-utca) 10** Telefon: **277, 228 és 1047**

28 Augusztus 30 Hé

Tangertől

Ismét a régi dal. A mint minden egyéb és cs- hiheti, hogy a diplomá- kis trükköket, amelye- nagyobb eredmények- mesterkedés egyik legjel- kompenzáció — a legjo- pedig két követelés par- zóval az egyik bizonyár- ták követi e pillanata- szegnek az állandó ne- ágra bejelentett igénye- e Riverát így az a ves- egy hatalmat és tekint- eresség megtépzása. A- gondolkodott, hogy felá- ételt és egyidejűleg bej- erre. Az összefüggés vi- eméli a madridi kormá- övetelésében engedéke- knál viszont előzékegy- Primo de Rivera reméli- lérhetően népszövetse- mond, kompenzációképe- no: Tanger fölött.

Körtáblától ez az a tangeri kérdést Madri- olta. De a dolgok nem szeszűgések nélkül és- et látjuk, hogy a tang- eri területek egész sere- znek. Kézzel azelőt, hány a tangeri kérdés- plett, az a hír érkezett- zótt egy szerződés jöt- dott hivatalos kommun- i az Olaszország és Sp- jött választott bírósági- ést, a két állam sajtoj- entőségét aláhuzni. S- ösen megszilárdította- kálta, hogy Abd el K- itágóval legyőzte. Ebb- ég meg akarja magát- dással, amely Spanyo- tás mártulagosan fe- ol. Spanyolországnak- ye tulajdonképen Fra- mely ebben a városba- nancia-spanyol szerződ- tésze.

Párist természetesen- g, hogy ennek a spa- nyol hatása lesz Ola- ország és Franciaország- valitás áll fenn a- ralomban és különöse- Spanyolország és Fran- ralomrajutása óta Ola- gresszív külpolitikai- lég alig van néhány- gy demonstratív utaz- rihában és ez az ut- nár azt a szerepet, földközi-tenger fölött- az ellenfél személy- lelesmerhetetlenül- mely a marcellé alig- zeretettel tekintí fran- tnak. Mussolini, Spa- némiképen már most- másik oldalon pedig- val szövetkező igor- A negyedik érdeke- Anglia, ahinek minde- mely Franciaországot- ebben a pillanatsban- ősebb hatalom a F- zért Anglia, amely